

Проект фінансується
Європейським союзом

ПРОЕКТ «МІСЦЕВИЙ РОЗВИТОК, ОРІЄНТОВАНИЙ НА ГРОМАДУ»

Реєстраційний номер: 2197

Ukraine

Проект співфінансується та
впроваджується ПРООН

РІЧНИЙ ЗВІТ

вересень 2007 - серпень 2008

Для розгляду Координаційної ради
Проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду»

2008

ВДЯЧНІСТЬ НАШИМ ПАРТНЕРАМ

Секретаріат Кабінету
Міністрів України

Рівненська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Кіровоградська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Закарпатська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Полтавська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Тернопільська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Волинська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Сумська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Львівська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Херсонська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Житомирська
обласна
державна
адміністрація

Вінницька
обласна
державна
адміністрація
та рада

Чернігівська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Івано-
Франківська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Хмельницька
обласна
державна
адміністрація
та рада

Київська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Харківська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Чернівецька
обласна
державна
адміністрація
та рада

Черкаська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Луганська
обласна
державна
адміністрація
та рада

Ми вдячні за підтримку та співпрацю Урядові України та нашим партнерам в регіонах, зокрема, Обласним Державним Адміністраціям та Обласним Радам Рівненської, Полтавської, Сумської, Житомирської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Тернопільської, Львівської, Вінницької, Хмельницької, Чернівецької, Закарпатської, Волинської, Херсонської, Чернігівської, Київської Луганської та Харківської областей. Ми також висловлюємо подяку за підтримку надану обласними державними адміністраціями та обласними радами, Запорізької, Одеської, Миколаївської та Дніпропетровської областей та Автономної республіки Крим у підготовці оформлення партнерства та започаткування впровадження Проекту в цих областях у другому кварталі.

Також група експертів Проекту СВА висловлює подяку всім організаціям та особам, залученим до процесу впровадження Проекту за їхню співпрацю впродовж першого кварталу, зокрема, Офісу Делегації ЄС в Україні та керівництву ПРООН, Програми інтеграції та розвитку Криму, Чорнобильської програми відродження та розвитку, Муніципальної програми врядування та сталого розвитку, посадовим особам обласних та районних адміністрацій і рад, НУО, засобам масової інформації, а також іншим державним та приватним установам та організаціям.

ЗМІСТ

Резюме	7
Статистична інформація	9
I. Контекст	11-10
1.1 Виникнення Проекту	13
1.2 Започаткування діяльності Проекту	15
1.3 Географічне покриття	16
II. Види діяльності та результати впровадження Проекту	17-38
2.1 Встановлення партнерства з обласними органами влади та органами місцевого самоврядування	19
2.2 Встановлення партнерства з пілотними районами	23
2.3 Встановлення партнерства з сільськими/селищними/міськими радами	26
2.4 Робота з місцевими громадами	27
2.5 Розвиток потенціалу	29
2.6 Проекти громад	32
2.7 Інформування громадськості	33
2.8 Управління Проектом	35
III. Висновки та можливості	39-42
3.1 Накопичення досвіду	41
3.2 Перспективи на майбутнє	41
IV. Додатки	43-80

Список скорочень

АРК	Автономна Республіка Крим
СВА	Проект ЄС/ПРООН - "Місцевий розвиток, орієнтований на громаду "
ПРІК	Програма інтеграції і розвитку Криму
АРГ	Асистент з розвитку громад
ЧПВР	Чорнобильська програма відродження та розвитку
ЄК	Європейська комісія
ЄС	Європейський Союз
МПВСР	Програма муніципального врядування та сталого розвитку
ОГ	Організація громади
ОР	Обласна Рада
ОПВ	Обласний підрозділ впровадження
ОДА	Обласна державна адміністрація
УП	Угода про партнерство
КУП	Команда управління Проектом
РР	Районна Рада
РДА	Районна державна адміністрація
ПРООН	Програма Розвитку Організації Об'єднаних Націй

РЕЗЮМЕ

Проект «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» - це спільна ініціатива Європейського союзу (ЄС) та Програми розвитку ООН (ПРООН), що має на меті покращити умови проживання мешканців усіх регіонів України через посилення самоврядування та впровадження ініціатив, орієнтованих на громаду. Проект розпочався у вересні 2007 року з підписання угоди між Європейською комісією та ПРООН. Фаза впровадження проекту розпочалась вступною конференцією 4 грудня 2007 року. Бюджет проекту складає 13,3 млн. євро, які будуть витрачені протягом наступних 3,5 років на реалізацію ініціатив 1000 українських громад із 200 пілотних районів усіх областей України. Пріоритетними сферами, для фінансування проектів громад є: охорона здоров'я (підтримка мережі фельдшерсько-акушерських пунктів); енергетика (енергозберігаючі заходи, збільшення використання відновних джерел енергії, тощо); навколишнє середовище (утилізація відходів, знешкодження запасів пестицидів тощо); комунальне водопостачання; комунальний транспорт (подолання ізоляваності в сільській місцевості).

Перший рік (з вересня 2007 по серпень 2008) мав на меті створити основу для впровадження проекту, що полягатиме у реалізації ініціатив, орієнтованих на громаду та спрямованих на зміцнення врядування з залученням місцевої громади. Головними завданнями, запланованими на перший рік впровадження проекту були: відкриття центрального офісу проекту у Києві та набір команди управління проектом; започаткування діяльності у регіонах; відкриття обласних підрозділів впровадження проекту; підбір та проведення тренінгів для працівників регіональних підрозділів; встановлення системи моніторингу та інформування; проведення конкурсного відбору районів та сільських/селищних/міських рад для участі у проекті; започаткування діяльності на рівні місцевих громад.

За рік діяльності було відкрито центральний офіс проекту, підписано партнерські угоди з керівництвом 19 регіонів; відкрито підрозділи впровадження проекту у всіх областях та АРК; для усіх підрозділів були набрані співробітники, що пройшли спеціальні тренінги; було розроблено посібник з використання підходу, орієнтованого на громаду, інструкції з моніторингу, інструкції з візуального представлення підтримки ЄС/ПРООН, які використовуються в роботі співробітниками проекту; для участі в проекті на конкурсній основі було відібрано 177 районів та 475 сільських/селищних/міських рад; розпочалась робота з 23 громадами. Кількісні показники діяльності Проекту подано у статистичних даних (стор. 4).

Реалізації проекту на регіональному та місцевому рівнях значною мірою сприяла активна співпраця з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Зокрема, надання приміщення для обласного підрозділу впровадження проекту та призначення координатора проекту від обласних та районних державних адміністрацій стало значним внеском у досягнення перших результатів у впровадженні проекту. На національному рівні було підписано меморандум про взаєморозуміння та співпрацю з Міністерством житлово-комунального господарства України. Також досягнуто порозуміння щодо перспектив співпраці з Міністерством регіонального розвитку та будівництва. Крім того, було налагоджено контакти з двома проектами ПРООН та ЄС для подальшої координації діяльності.

У лютому 2008 року було здійснено контроль діяльності проекту моніторинговою місією Представництва Європейської комісії. Рекомендації, надані за результатами моніторингу, були враховані у подальшому впровадженні проекту.

Місцеві засоби масової інформації були активно залучені до висвітлення діяльності проекту в регіонах. За рік було проведено 212 заходів за участі медіа, у місцевих засобах масової інформації з'явилося 381 інформаційне повідомлення про Проект.

Відхилення щодо часу та кількості впровадження запланованих видів діяльності/ показників відбулися через низку зазначених нижче чинників:

- Початкова фаза виконання проекту виявилась довшою, ніж очікувалось;
- Труднощі у залученні фахових працівників¹ затримали початок діяльності проекту у окремих регіонах;
- Початок діяльності Проекту в регіонах затримувався через те, що в деяких областях керівництву знадобилося багато часу, щоб відреагувати на пропозицію щодо участі в Проекті та зміну пріоритетів у діяльності (особливо у східних та південних областях);
- Затримка налагодження партнерства з обласними органами влади спричинила затримку з організацією обласних підрозділів впровадження. Несприятливу ситуацію створили труднощі, пов'язані з відбором фахівців належної кваліфікації для роботи в ОГПВ;

¹ Через істотне підвищення вартості життя та рівень винагороди, що пропонується іншими агенціями, процес комплектації персоналу Проекту тривав більший період часу, ніж на це було початково відведено, не зважаючи на кількаразове повторне розміщення оголошення про вакансії.

Статистична інформація

Запланована діяльність*		Часові рамки*	Очікувані результати*			Досягнення на серпень '08	Remarks
N	Опис		Опис	Заг. план	План на 1й рік		
1	Організація команди управління Проектом (КУП)	Вер. - жовт.'07	Відбір координаторів	12	12	12	
			Організація офісу				
			- оренда приміщення	1	1	1	
			- обладнання меблями	-	-	завершено	
			- закупівля обладнання	-	-	завершено	
			- закупівля автомобіля	25	25	триває	
2	Угоди з ОДА, та відбір пілотних районів	Лист. '07 -травень '08	Проведено регіональні семінари	25	25	24	
			Укладено партнерські угоди з ОДА	24	24	18	
			Укладено партнерську угоду з АРК	1	1	1	
			Відібрано райони	200	160	177	
3	Організація ОПВ / РЦ Ресурсний центр	Лист. '07 - травень '08	Організовано ОПВ / РЦ	25	25	25	
			відібрано координаторів	49	49	47	
			призначено координаторів від ОДА	25	25	25	
			виділено офісні приміщення	25	25	14	
			винайнято водіїв	24	24	22	
			відібрано фінансових асистентів з	6	6	Оголошено вакансії	Потрібні з 2009 р.
			облаштовано меблями / технікою	25	25	20/14	
4	Навчання працівників Проекту СВА та партнерів	Груд. '07 – Груд. '08	Підготовка посібника /інструкцій	3	3	2	1 -готується
			Проведення тренінгів для працівн.	59	59	52	
			Проведення тренінгів для працівників ОДА	25	25	26	
5	Інформаційна кампанія та медіа стратегія	Вер '07 - Лют'11	Розробка комунікативної стратегії	1	1	1	
			Розробка рекомендацій щодо візуального представлення підтримки ЄС та ПРООН	-	-	1	
			Проведення медіа подій (кільк-ть)	-	-	212	
			Презентація Проекту – під час заходів, організованих іншими Проектами	-	-	381	
6	Відбір громад	Січ. – Лип. '08	Проведено районних семінарів	200	160	154	
			Відібрано СР/МР	1000	320	475	
7	Мобілізація громади та партнерство	Лют. – Серп. 2008	Сформовано організації громад	1000	480	23	
			Підписано партнерські угоди з ОГ			-	
			Тренінг для членів ОГ			-	
			для керівників	-	240	-	
			окрім керівників	-	-	-	
			Зареєстровані ОГ	1000	20		
8	Планування та раціоналізація	Місяць 10-15 (Черв '08 – Лист'09)	Підготовлено плани розвитку ОГ	1175	120	-	
			Плани схвалено ОГ	1175	120	-	
			Плани схвалено СР/МР	1175	120	-	
			Обговорення планів на ФМР	1175	120		
			Включення планів до рай. планів	1175	120	-	
			Кількість схвалених проектів	1175	120		
			Кількість профінансованих проектів	1175	20		

* Відповідно до Додатку 1 Угоди між Представництвом Європейської комісії та ПРООН «Опису Проекту

NB. Впровадження проекту розпочалось лише у січні 2008 року. Як наслідок, цілі заплановані у п.7 та 8 не було досягнуто повною мірою. Діяльність, передбачені п.8 має циклічний характер і буде повторюватись до кінці впровадження проекту.

РОЗДІЛ І

КОНТЕКСТ

- 1.1 Виникнення Проекту
- 1.2 Започаткування діяльності Проекту
- 1.3 Географічне покриття

1.1 Виникнення Проекту

1.1.1 Вступ

З часу проголошення незалежності Україна досягла істотного поступу в своєму економічному розвитку. Втім, є кілька серйозних проблем, які наразі залишаються не вирішеними. Передусім йдеться про нерівномірність економічного зростання, адже лише незначна частка населення користується його результатами. Найбільше від такої нерівномірності потерпають сільські та напівсільські території, (де проживає 60% українського населення). Окрім низького рівня життя характерну ознаку таких територій становить недостатній рівень доступу до медичних послуг та освіти, нерозвинена (або істотно зношена чи стара) основна інфраструктура та проблеми з постачання питної води. На таких територіях дуже поширені, а відтак потребують серйозної уваги для їх вирішення соціальні, а також проблеми, пов'язані з охороною здоров'я та навколишнього середовища.

Ці проблеми становлять частину документу Цілі Розвитку Тисячоліття (ЦРТ), який Україна підписала у 2000 році. Для досягнення цих цілей необхідно багато зробити, особливо на місцевому рівні. Світовий досвід² підказує, що розв'язання цих проблем тісно пов'язане з такими аспектами, як надання повноважень та активне залучення до дій місцевих громад, а також стосується їх спроможності визначати пріоритети розвитку та забезпечити їх досягнення. Проте, з одного боку, механізми, успадковані від надзвичайно централізованої системи визначення політики, планування, бюджетування та прийняття рішень, доволі складно пристосовувати до потреб та узгодження інтересів та пріоритетів, як їх бачать громада і місцева влада; а, з іншого боку, значну складність становить загальна пасивність населення та обмежені можливості сільської місцевої влади знаходити необхідні для цього кошти.

Досвід Європейської Комісії має багато пілотних моделей проектів сталого регіонального та місцевого розвитку. Однак стандартного підходу «з-гори-до-низу» не достатньо для швидкого та ефективного розв'язання нагальних потреб малозабезпеченого населення. Посилення участі громадян у місцевому розвитку забезпечить можливість для узгодження державного національного планування на місцевому рівні та впровадження політики місцевого розвитку ЄС. Крім того, необхідність для створення сприятливого середовища щодо довготривалого стабільного соціального-економічного розвитку та розвитку громади на місцевому рівні відповідає цілям, визначеним Національною індикативною програмою 2004-2006 України, Планом Дій ЄС-Україна.

Підхід, орієнтований на розвиток території (РТП), запропонований ПРООН в Україні, довів ефективність та економічність децентралізованого підходу у досягненні соціальних цілей. Тісно співпрацюючи з міжнародними організаціями розвитку та місцевими органами влади, ПРООН/Україна продемонструвала можливості підходу, орієнтованого на розвиток території у трьох проектах: Програма інтеграції та розвитку Криму (ПІРК); Чорнобильська програма відродження та розвитку (ЧПВР); та Програма муніципального врядування та сталого розвитку (МПВСР). РТП-підхід вивільняє та розкриває потенціал людей допомагати собі та об'єднує місцеву владу й громади у спільній справі розв'язання проблем та діях з розвитку, підсилюючи рух в напрямку досягнення ЦРТ.

Спираючись на надбання “підходу, орієнтованого на розвиток території” та застосовуючи його головні принципи в межах цілої країни, ми очікуємо напрацювати критичну масу практичного досвіду з децентралізованого планування з залученням громадськості, практики прийняття рішень та впровадження, яка, в подальшому, стане цінним доробком та аргументаційною базою у постійних дебатах з питань адміністративної та фінансової децентралізації та подальшій демократизації суспільства. Саме з такою метою в Україні з 2007 року впроваджується Проект ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду».

1.1.2 Цілі

Очікується, що Проект СВА забезпечить послідовність політики державного національного планування на місцевому рівні відповідно до підходів, вироблених Національною індикативною програмою 2004-2006 України, Планом Дій ЄС-Україна, та політикою ЄС, цей Проект буде сприяти покращенню послуг та захисту довкілля на місцевому рівні. З огляду на таку перспективу -

² Згідно з заключним документом Світового Конгресу (1992) у Ріо-де-Жанейро та Світового Конгресу (2002) у Йоганнесбурзі – детально див. Місцевий План 21 (www.un.org/esa/sustdev/agenda21.htm) та Йоганнесбурзька Декларація (www.un.org/esa/sustdev/documents/Johannesburg%20Declaration.doc).

Головною метою Проекту СВА є створення сприятливого середовища щодо довготривалого стабільного соціального-економічного розвитку та розвитку громади на місцевому рівні шляхом піднесення місцевого самоврядування та активізації ініціатив громади, що сприятиме загальному гуманітарному розвитку та до досягнення Україною Цілей Розвитку Тисячоліття.

Конкретні цілі:

- (1) Покращення умов життя сільських на напівсільських громад в Україні шляхом сталого відновлення, управління та належної експлуатації базової соціальної та комунальної інфраструктури та послуг за рахунок громадських ініціатив самопомоги.
- (2) Доведення ефективності та дієвості механізмів партнерства місцевої влади та громад, децентралізованого управління в Україні надання соціальних послуг шляхом просування партнерських самоврядних організацій громад, які пропонують ініціативи з самопомоги в співпраці з органами місцевої влади, приватним сектором та іншими зацікавленими сторонами
- (3) Підвищення належних професійних вмінь та знань організацій громад та місцевої влади для започаткування та підтримки процесів соціально-економічного розвитку за принципом залучення громади, а також для надання якісних соціальних послуг
- (4) Покращення інституційної спроможності організацій громади та місцевих органів влади визначати потреби та пріоритети громади, керувати та відслідковувати місцевий процес сталого соціально-економічного розвитку та ефективного надання соціальних послуг
- (5) Розповсюдженні рівні серед українського населення практичного досвіду з принципів планування за принципом участі громади, прийняття рішень та соціальних дій задля накопичення даних для розробки політики та проведення законодавчих реформ щодо сталого регіонального/місцевого розвитку, адміністративної та фінансової децентралізації та консолідації місцевої демократії.

1.1.3 Стратегія Проекту

Стратегічною метою Проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», є залучення місцевих громад та місцевої влади до участі у спільному процесі прийняття рішень та спрямування цього процесу для побудови між секторної співпраці за участі широкого кола зацікавлених сторін, що має за кінцеву мету зміцнення місцевого самоврядування та забезпечення сталого людського розвитку.

Для забезпечення передачі відповідальності за цей процес на місцевий рівень Проект буде втілюватись шляхом залучення районів-учасників, сільських/місцевих рад, місцевих громад та інших зацікавлених сторін, при цьому до врядування за принципом залучення громад та визначення пріоритетних сфер будуть відправними точками реалізації Проекту. Цілі Проекту буде досягнуто шляхом втілення наступних стратегій -

Проект буде впроваджуватись у всіх областях України та в Автономній Республіці Крим. Громади для впровадження Проекту визначатимуться залежно від рівня соціально-економічних труднощів. Партнерство з обласними радами/адміністраціями та урядом АРК досягається на принципах взаємного розуміння. В основі партнерства з районними радами/державними адміністраціями та сільськими/міськими радами - їх ініціативність та готовність до зобов'язань надавати ресурси та брати активну участь у виконанні Проекту.

Підхід до розвитку, орієнтований на території буде застосовуватись Проектом для розвитку потенціалу місцевих громад для розв'язання проблем в галузі охорони здоров'я, навколишнього середовища, водопостачання, енергетики та налагодження місцевої транспортної системи. Для цього громади обрані для участі в Проекті будуть організовані в організації громади (ОГ)', в основі яких - принцип належного врядування .

Для забезпечення належного впровадження Проекту на різних рівнях буде створено відповідні допоміжні структури. Зближення громад, місцевих/районних органів влади, приватного сектору та громадянського суспільства досягається шляхом створення мережі з представників цих секторів, і таким чином забезпечується постійний діалог сторін щодо їх бачень напрямків розвитку, включення пріоритетів громади до планів місцевого/регіонального розвитку, встановлення механізмів партнерства між державним та приватним секторами задля розв'язання місцевих пріоритетних проблем та моніторингу процесу за участю всіх сторін. Таким чином на районному рівні закладаються підвалини для створення та функціонування **Форуму місцевого розвитку** (на районному рівні) та **Обласної координаційної ради**. Загальний нагляд за виконанням Проекту та консультативна підтримка будуть забезпечені у ході співпраці з зацікавленими сторонами.

Окрема увага приділятиметься розбудові кадрового потенціалу осіб, залучених до впровадження Проекту у громадах, місцевих органах влади та самоврядування, а також посадовців центральних органів влади. Наголошується на необхідності залучення до процесу планування та управління процесом надання соціальних та комунальних послуг місцевим громадам жінок та представників вразливих прошарків населення. Розбудова кадрового потенціалу організації громад буде спрямована на те, щоб навчити їх приймати спільні узгоджені з місцевими органами влади рішення, мобілізувати ресурси, виконувати прийняті рішення та забезпечувати сталість набутих результатів. Проект також передбачає розвиток потенціалу партнерів (сільрад/міськрад, районних/обласних рад та ін.) для успішного впровадження заходів Проекту із залученням громад. Для цього, зокрема, передбачено такі заходи як навчання, візити з обміну досвідом, спілкування та інші відповідні форми та заходи.

З метою усвідомлення поширення концепції місцевого розвитку, яку пропонує Проект СВА, організаціям громади будуть надаватись невеликі гранти для фінансування їх ініціатив, розроблених на принципах самодопомоги та державно-приватного партнерства, коли кожний із партнерів робить внесок у заходи з розвитку. Принцип планування «знизу-доверху» з включенням до цього процесу громади є обов'язковою передумовою для одержання таких грантів.

Для потреб зацікавлених сторін, які безпосередньо залучені до процесу моніторингу та оцінювання заходів Проекту, будуть запроваджені систему управління інформацією (СУІ). Така система забезпечить моніторинг процесу, моніторинг вхідних даних, моніторинг вихідних результатів та моніторинг впливу. Буде створено налагоджений інформаційний потік за принципами «знизу-догори». Для забезпечення широкого публічного доступу та прозорості буде запроваджені систему моніторингу на базі мережових інтернет-технологій.

З метою закріплення принципів та цінностей, які підтримує Проект, важливо забезпечити сталість систем, інституцій (організацій громад, тощо) та послуг, започаткованих за допомоги Проекту на місцевому рівні.

1.2 Започаткування діяльності Проекту

Проект „Місцевий розвиток орієнтований на громаду” було розпочато 4 вересня 2007 року з підписання Угоди між Представництвом Європейської комісії в Україні та Програмою розвитку ООН в Україні. Втілення Проекту в Україні розпочалося 4 грудня 2007 року під час конференції за участі представників Представництва Європейської Комісії в Україні, ПРООН, Секретаріату Кабінету Міністрів України, представників різних міністерств, представників центрального та місцевого рівня влади та інших сторін.

Пленарну сесію відкрили пан Ієн Боуг, Посол та Голова Представництва Європейської Комісії в Україні та пан Френсіс О'Доннелл, Постійний координатор системи ООН в Україні та Постійний представник ПРООН в Україні, які привітали аудиторію та висловили подяку учасникам і центральному уряду за підтримку Проекту, зазначивши успішний місцевий розвиток та підвищення стандартів життя неможливе без спільних дій різноманітних зацікавлених сторін на місцях: місцевої громади, представників місцевих органів влади, місцевого бізнесу, засобів масової інформації та НУО.

Фото 1. Постійний представник ООН Ф.О'Доннел та Голова Представництва Європейської комісії в Україні Й.Боуг вітають учасників вступної конференції Проекту

Важливість проекту „Місцевий розвиток, орієнтований на громаду”

для здійснення основних пріоритетів соціальної та економічної політики України підкреслювали -

В'ячеслав Толкованов, Заступник Міністра, Міністерство житлового та комунального господарства України ;

Микола Сорока, Перший заступник міністра, Міністерство регіонального розвитку та будівництва України ;

Григорій Махов, Заступник голови Національної агенції ефективного використання енергії;

Сергій Челноков, Заступник міністра, Міністерство економіки України.

На конференції було прийнято рішення створити Координаційну Раду проекту „Місцевий розвиток, орієнтований на громаду,” до складу якої увійдуть представники уряду, міністерств та інших виконавчих органів зацікавлених в успішному впровадженні Проекту; рекомендувати міністерствам та центральним виконавчим органам організувати робочі групи, для того, щоб сприяти впровадженню Проекту, а також проаналізувати наявні ресурси урядового фінансування для п'яти пріоритетних сфер Проекту. Під час, конференції було також визначено ті види діяльності, які обласні та районі органи влади мають здійснити на підтримку ініціативи проекту „Місцевий розвиток, орієнтований на громаду”.

Докладніше з текстом звіту з конференції, присвячену початку впровадження Проекту можна ознайомитися на вебсайті <http://cba.org.ua/CBAdocuments.aspx>.

1.3 Географічне покриття

Проект працюватиме у всіх областях України та в Автономній Республіці Крим. Загалом для участі в Проекті буде відібрано 200 районів (по вісім із кожної області) та 1000 сільських/міських рад (в середньому по п'ять з кожного району).

Станом на кінець серпня 2008, діяльність Проекту розпочато у 22 регіонах, Угоди про партнерство підписано з керівництвом 19 областей України; 177 районів та 475 сільських/селищних/міських рад було обрано для участі в проекті.

РОЗДІЛ II

ДІЯЛЬНІСТЬ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТУ

- 2.1 Встановлення партнерства з обласними органами влади та органами місцевого самоврядування
- 2.2 Встановлення партнерства з пілотними районами
- 2.3 Встановлення партнерства з сільськими/селищними/міськими радами
- 2.4 Робота з місцевими громадами
- 2.5 Розбудова кадрового потенціалу
- 2.6 Проекти громад
- 2.7 Інформування громадськості
- 2.8 Управління Проектом

Головними видами діяльності, запланованої на 2007/2008 рік були: започаткування діяльності у регіонах; проведення конкурсного відбору районів та сільських/селищних/міських рад для участі у проекті; встановлення партнерства з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування; інформування громадськості та забезпечення візуального представлення підтримки ЄС та ПРООН; відкриття центрального офісу та обласних підрозділів впровадження проекту. Детальний опис здійснення цієї діяльності подано нижче.

2.1 Встановлення партнерства з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування

Встановлення офіційного партнерства з органами влади обласного рівня шляхом підписання Угоди про партнерство – це перший етап впровадження Проекту СВА. До того ж такі угоди мають вирішальне значення для формалізації функцій та зобов'язань партнерів (місцевих органів влади та ПРООН), та для забезпечення офіційної бази необхідної для роботи з організаціями громад. Для започаткування регіонального партнерства було здійснено наступні дії.

2.1.1 Проведення регіональних семінарів з метою представлення Проекту СВА

З звітний період було проведено 24 регіональних семінари у 23 областях України та Автономній республіці Крим. Семінар у Донецькій області заплановано на кінець вересня 2008 року. Деталі щодо проведення регіональних семінарів - див. *Додаток 1*.

а) Підготовка поїздок в регіони

Попередній графік поїздок до кожної з областей України було підготовлено виходячи з очікуваного рівня позитивної реакції представників обласних органів влади, що визначався рівнем їхньої зацікавленості, виявленим під час Вступної конференції Проекту, або в листах про наміри, що надійшли на адресу Проекту по проведенні вступної конференції. Маючи на меті розпочати серію регіональних семінарів 6 лютого 2008 року та завершити її до 2 квітня 2008 року, було складено попередній графік візитів, який заздалегідь пропонувався керівництву кожної області. Втім, відповіді відповідно до реакції обласного керівництва, посилення графік поїздок зазнав змін, зокрема з огляду на наступні фактори: інші пріоритетні заходи заплановані для обласного керівництва на запропоновану дату, політичні конфлікти, зайнятість контактної особи через виконання інших пріоритетних видів діяльності, відпустку або відсутність необхідних осіб через здійснення ними різноманітних офіційних візитів (деталі див. у додатку 1).

У взаємодії з регіональними органами влади фахівці Проекту дотримувалися принципу рівності у ставленні до всіх областей, і прагнули залучити до партнерства як виконавчі органи, так і органи місцевого самоврядування. Для цього 31 січня 2008 року усім обласним органам управління було відправлено ідентичні за змістом листи. Для забезпечення належного рівня поінформування обласних органів влади про Проект до листів також було додано наступні документи³:

Короткий опис Проекту ;
Звіт про проведення Вступної конференції Проекту в Україні, що відбувалася 4 грудня 2007 року ;
Документ з описом етапів впровадження Проекту на регіональному рівні;
Попередню програму візиту;
Попередню програму Регіонального семінару ;
Перелік організаційних питань, що потребують підтримки ОДА;
Зразки текстів угод: двосторонньої Угоди про Партнерство – між ПРООН та ОДА та тристоронньої – між ПРООН, ОДА та ОР (див додаток 2).

б) Зустрічі з керівництвом областей

В рамках кожного регіонального візиту було організовано 28 зустрічей з керівниками облдержадміністрацій / рад та начальниками відповідних управлінь. Під час зустрічей відбувалось коротке представлення Проекту, керівники області мали змогу висловити підтримку та своє бачення

Фото 2: Зустріч із Головою Сумської облдержадміністрації та Сумської облради

³ Документи можна завантажити з сайту Проекту <http://cba.org.ua/CBAdocuments.aspx>

впровадження Проекту в регіоні. Також відбувалось обговорення проекту Угоди про партнерство між ОДА, ОР та ПРООН. За необхідності, формулювання, що були вироблені в процесі таких обговорень вносилися до тексту Угоди про партнерство. З метою обговорення перспектив впровадження Проекту у АРК було проведено зустріч Старшого програмного менеджера ПРООН Оксани Ремиги з Головою Верховної ради АРК А.П.Гриценком та представниками Ради Міністрів АРК.

в) Проведення регіональних семінарів

Регіональні семінари проходили за участі Голови або Заступники Голів облдержадміністрацій та облрад для аудиторії, що складалась з представників обласних та районних органів влади в тому числі, Голів або Заступників Голів ОДА, Обласних рад⁴, РДА, РР, представників громадських організацій та засобів масової інформації. (У Автономній республіці Крим семінар проводився у Верховній раді АРК за головування заступника Голови ВР-АРК).

Фото 3. Регіональний семінар у Полтавській області

Програма семінару відкривалась представленням суті підходу, орієнтованого на громаду та особливостей його використання. Слідом проводилась презентація Проекту в контексті досвіду впровадження подібних проектів ЄС (Tasіc) та ПРООН. Для ілюстрації результатів використання підходу учасникам семінару пропонувалося переглянути фільм “На крок попереду: як українські громади допомагають собі” з історіями успіху Проектів ЧПВР, ПРИК та МПВСР.

Програмою семінару також передбачалось обговорення умов партнерства з обласними та районними органами влади/самоврядування, оголошення конкурсу на відбір районів для участі в Проекті та роз'яснення критеріїв відбору. Як правило, семінари закінчувались обговоренням та відповідями на запитання аудиторії стосовно особливостей впровадження Проекту (див. Додаток 2).

Для забезпечення учасників семінару повною інформацією про Проект було підготовлено та розповсюджено інформаційні пакети з наступними матеріалами:

Програма регіонального семінару,
Друкована версія презентації Проекту,
Форма заявки для районів,
Зразок тексту Угоди про партнерство з районами,
Висновки та рекомендації вступної конференції Проекту.

Загалом, на 24 семінарах було розповсюджено близько 1580 інформаційних пакетів.

На регіональних семінарах, організованих протягом року, були присутні близько 1559 представників місцевих органів влади / самоврядування, неурядових організацій та близько 146 представників мас медіа. Під час семінарів керівники обласних органів влади скористалися нагодою публічно висловити підтримку Проекту (Вставка – II), а також закликати райони подавати свої заявки на участь у Проекті.

Вставка – I: Зміст презентацій під час регіонального семінару Проекту

Частина I

1. Необхідність участі громади у місцевому розвитку
2. Виникнення Проекту СВА, нормативна база, характеристики

Частина II

3. Проект СВА: мета, стратегія впровадження, координація та результати
4. Проект СВА: впровадження та план дій на 2008 рік

Частина III

5. Умови партнерства (а) з областями (б) з районами
6. Відбір районів: критерії та процедура

⁴ Через внутрішні конфлікти в Житомирській облradі, лише її представники не брали участі в зустрічах та регіональному семінарі.

Затримки щодо організації семінарів у окремих областях були спричинені такими факторами як зміна керівництва області (новий керівник не мав інформації про зобов'язання щодо впровадження Проекту); заміна контактної особи, призначеної координувати впровадження Проекту від облдержадміністрації; рівень призначеного координатора часто виявлявся заниженим для прийняття (або ефективного сприяння прийняттю) рішень; зміна пріоритетів у діяльності обласного керівництва; конфлікт між ОДА та ОР тощо.

Вставка II. Думка зацікавлених сторін про Проект СВА

Під час впровадження ПРИК в Автономній Республіці Крим кримчани зрозуміли, що означає самоорганізація та усвідомили власну участь у покращанні ситуації в регіоні. Дуже важливо, щоб цю практику було продовжено, та щоб це стало традицією. Саме цьому і сприятиме впровадження Проекту СВА.

Анатолій Гриценко, Голова Верховної Ради АРК

Для сільських громад це істотна сума. Дуже добре, що передбачаються різноманітні сфери для інвестування коштів: зокрема, кошти можна використати для закупівлі медичного обладнання, шкільних автобусів та впровадження енергозберігаючих технологій тощо.

Валерій Асадчев, Голова Полтавської Держадміністрації.

Нам особливо приємно те, що райони відібрані для участі у Проекті СВА знаходяться далеко від Києва. Адже, саме ці райони потребують підтримки, і ми дуже вдячні Вам за те, що Ви так точно відчували проблеми нашого регіону.

Віра Ульяновченко, Голова Київської держадміністрації

Основна цінність Проекту полягає не у фінансовій допомозі, що надається в рамках Проекту, а у його підтримці, спрямованій на посилення місцевого самоврядування, яка допомагає громадам навчитися самостійно вирішувати їхні проблеми. Проект СВА допоможе нам відкрити власні можливості, конкурентна основа для участі у Проекті забезпечує рівні можливості для всіх районів.

Олександр Бельський, Заступник Голови Чернігівської ОДА.

В нашій області існує ціла низка актуальних проблем, які неможливо вирішити без участі громади. Громада має вирішальне значення для забезпечення місцевого розвитку. Якщо спробувати подолати місцеві проблеми зусиллями громади, ми зможемо досягти набагато більше ніж вирішуючи проблему лише за рахунок державного бюджету. Європейські країни мають багато ефективних моделей місцевого розвитку; дуже добре, що Проект СВА надає нам можливість впроваджувати таку успішну модель. Давайте скористаємось цим Проектом, для того, щоб навчитися вирішувати власні проблеми. Органам місцевого самоврядування слід надати реальні повноваження та ресурси. Проект СВА істотно сприятиме цьому процесу.

Борис Сіленков, Голова Херсонської обласної держадміністрації

Звісно, що надані Проектом кошти не вирішать всі наші проблеми в районах, втім, наша співпраця може довести ефективність моделі, що пропонується міжнародною спільнотою та змінити громадську думку на користь Європейської інтеграції України.

Василь Поліщук, Голова Рокитнянської районної держадміністрації, Рівненської області

Сумська область ще не має достатнього досвіду співпраці з такими Проектами, ось чому досвід відібраних районів має стати практичним прикладом для інших.

Віра Павлова, Голова департаменту соціального та економічного розвитку,
Сумська облрада

2.1.2 Підписання угод про Партнерство з обласними органами влади/самоврядування

Встановлення офіційного партнерства з обласними та районними органами влади шляхом підписання Угод про партнерство є бажаним для подальшого успішного впровадження Проекту в регіоні. Такі Угоди мають вирішальне значення для офіційного визначення ролі та обов'язків місцевих органів влади та в забезпечення офіційної основи для співпраці офіційних органів влади та Проекту з організаціями в громаді.

Проте підписання Угоди про Партнерство не є обов'язковою передумовою для початку впровадження діяльності Проекту в регіонах. У більшості випадків, керівники області підписували Угоди про партнерство під час регіональних семінарів, у присутності голів районних адміністрацій та рад. У інших випадках керівники ОДА/ОР підписували угоди пізніше і надсилали їх у офіс Проекту. Станом на серпень 2008, підписано 19 угод про партнерство (див. Додаток 1).

Фото 4. Підписання Угоди про партнерство у Київській ОДА

Затримки із підписанням угоди з боку обласного керівництва були спричинені такими факторами як тривалий внутрішній розгляд та експертиза проекту угоди, зміна керівництва області (новий керівник не мав інформації про зобов'язання щодо впровадження Проекту); заміна контактної особи - координатора Проекту від ОДА; зміна пріоритетів у діяльності обласного керівництва; а також складнощі у взаємодії з місцевим керівництвом за умов тимчасової відсутності обласного підрозділу впровадження Проекту.

2.2 Встановлення партнерства з пілотними районами

Встановлення партнерства з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування пілотних районів через підписання з ними угоди про партнерство є другою віхою впровадження Проекту, що закріплює зобов'язання та ролі сторін у співпраці з виконання Проекту, а також є офіційною підставою для розпочинання співпраці з сільськими та селищними радами.

Протягом року було підписано угоди зі 119 районами, обраними для участі в Проекті на конкурсній основі. Для встановлення з ними партнерства було здійснено наступні кроки.

2.2.1 Оголошення конкурсу на серед районів на участь у Проекті

Протягом року оголошення про конкурс щодо участі у Проекті було зроблено під час проведення регіональних семінарів у 24 областях. Районним органам влади пропонувалося протягом трьох тижнів надіслати до офісу Проекту заявки на участь у Проекті. Такі конкурси забезпечували дотримання принципу конкурентності та прозорості у відборі пілотних районів.

2.2.2 Отримання та аналіз заявок

Після оголошення подачі заявок на участь у Проекті зацікавлені районні органи влади надсилали свої заявки до офісу Проекту. Заявки включали інформацію щодо соціальних /економічних /та екологічних проблем району (наприклад, проблеми водопостачання, забезпечення медичних послуг, екологічна ситуація, енергозбереження, шкільний транспорт), а також мотивацію та готовність до участі в Проекті. За рік заявки на участь у Проекті подали 326 районів із 24 областей та АРК. (Детальна інформація у Додатку 3).

Окрім даних, поданих у заявках, інформацію надавали обласні державні адміністрації, а саме рейтинг районів у кожній області за соціально-економічними даними, що аналізуються та оновлюються кожною ОДА.

Фахівці Проекту СВА проаналізували заявки, що надійшли від районів та інформацію від районних та обласних органів влади. Районам кожної області виставили бали (складався рейтинг районів), згідно з наявними проблемами.

2.2.3 Відбір пілотних районів

Відбір пілотних районів здійснювався Комітетом з відбору районів, до складу якого увійшли представники Обласних Державних Адміністрацій. Обласних рад, ПРООН, та Проекту СВА. Упродовж року Комітет з відбору районів скликався для 22 областей та АРК. Під керівництвом старшого Програмного Менеджера ПРООН Оксани Реміги, Комітет розглянув та проаналізував подані районами заявки та рейтинг районів (підготовлений Проектом СВА у відповідності до інформації про соціально-економічну ситуацію та беручи до уваги зацікавленість районного керівництва). Після обговорень, для участі у Проекті було відібрано по 8 районів з кожної області⁵ та райони для резервного списку (див. Таблиця 1).

Фото 5. Заступник Голови Рівненської облдержадміністрації С. Павлюк під час засідання Комітету з відбору районів

Таблиця - 1: Заявки від районів на участь у Проекті, отримані станом на серпень '08

N	Область	К-ть заявок	Вибрані райони		N	Область	К-ть заявок д/п	Вибрані райони	
			д/п	д/р					FR
1	АРК	13	8	2	14	Львівська	14	8	4
2	Черкаська	2	-	-	15	Миколаївська	13	8	4
3	Чернігівська	19	8	4	16	Одеська	9	8	1
4	Чернівецька	11	8	3	17	Полтавська	20	8	4
5	Дніпропетровська	8	-	-	18	Рівненська	16	8	5
6	Донецька	2	-	-	19	Сумська	12	8	4
7	І-Франківська	13	8	4	20	Тернопільська	15	8	4
8	Харківська	14	8	5	21	Вінницька	24	8	4
9	Херсонська	9	8	1	22	Волинська	14	8	4
10	Хмельницька	17	8	4	23	Закарпатська	12	8	4
11	Кіровоградська	15	8	4	24	Запорізька	8	8	2
12	Київська	11	9	2	25	Житомирська	23	8	4
13	Луганська	12	8	2					
						Загалом	326	177	75

NB: д/п = для партнерства; д/р = для резервного списку

Протягом року для участі у Проекті було відібрано 177 районів/міст обласного підпорядкування. Список відібраних районів подано у Додатку 5

⁵ У випадку Київської області було відібрано 8 районів та місто обласного підпорядкування.

2.2.4 Оголошення результатів відбору районів

З метою підвищення рівня прозорості та для інформування зацікавлених сторін та широкий загал про результати відбору районів в обласних державних адміністраціях було організовано регіональні прес-конференції за участі представників ОДА та ОР. Програма прес-конференції включала:

Фото - 6: Прес конференція у Львові

- Участь ОДА/ОР у процесі відбору районів, підтримка впровадження Проекту в області (Представники ОДА/ОР);
- Презентація принципів та механізмів відбору районів (співробітники Проекту);
- Запитання щодо перспектив впровадження СВА в регіоні (місцеві ЗМІ).

Більш докладну інформацію щодо прес конференцій подано в розділі – 2.7.1 (б) та *Додатку 5*.

2.2.5 Проведення районних семінарів

По завершенні відбору районів було проведено серію районних семінарів для голів сільських / селищних / міських рад для представлення Проекту та перспектив співробітництва з ним, а також для оголошення про початок прийому заявок від місцевих рад на участь у Проекті.

Упродовж року було проведено 154 районні семінари у 152 районах 20 областей. Семінари відвідали 4668 осіб, у тому числі голови РДА та РР, голови сільських /міських рад; голови відповідних департаментів РДА та РР та 212 представників ЗМІ.

Програмою семінару було заплановано роз'яснення суті підходу, орієнтованого на громаду та особливостей його використання. Слідом проводилась презентація Проекту в контексті досвіду впровадження подібних проектів ЄС (Тасіс) та ПРООН. Для ілюстрації результатів використання підходу учасникам семінару пропонувалося переглянути фільм "На крок попереду: як українські громади допомагають собі" з історіями успіху. Проектів ЧПВР, ПРИК та МПВСР. Програмою семінару також передбачалось обговорення умов партнерства з сільськими / селищними / міськими радами, оголошення конкурсу на відбір сільрад/міськрад для участі в Проекті та роз'яснення критеріїв відбору.

Під час районних семінарів учасники ставили питання щодо різноманітних аспектів впровадження Проекту, в тому числі, стосовно механізму впровадження Проекту, партнерства, процедури відбору, фінансування, методів і т. д. Фахівці Проекту та представники районних та обласних органів влади давали ґрунтовні відповіді. Деякі із запитань, що ставились найчастіше, та відповідей на них подано у *Додатку 6*.

Photo - 7: начальник управління економіки Рівненської ОДА І.Тимошенко звертається до аудиторії районного семінару

Основними доповідачами під час районних семінарів були офіційні особи ОДА та ОР, а також асистенти розвитку громад та спеціалісти розвитку громад КУП, які презентували Проект СВА учасникам

семінарів. Очікується, що активна причетність до впровадження Проекту, що її продемонстрували обласні органи влади матиме потужний позитивний ефект на результати впровадження Проекту (див. *Таблицю 2*). Участь спеціалістів з розвитку громад здебільшого обмежувалася етапом ініціації, після якого команди обласних фахівців самостійно продовжували районні семінари.

Детальну інформацію щодо районних семінарів представлено у *Додатку 7*.

2.2.6 Підписання угод про партнерство з районними органами влади / самоврядування

На 154 районних семінарах, проведених за рік діяльності Проекту було підписано 119 угод про партнерство з пілотними районами (див. Додаток 18). Як правило, бажання підписати угоду виявляли як районні органи виконавчої влади, так і органи місцевого самоврядування. У деяких випадках підписання затримувалось через тимчасові відсутність уповноважених осіб або ж через затримку із погодженням проекту угоди юридичними департаментами. У окремих випадках районне керівництво виявляло бажання спочатку дочекатись підписання угоди про партнерство між обласними органами влади / самоврядування та ПРООН. Більш докладна інформація у Додатку 7.

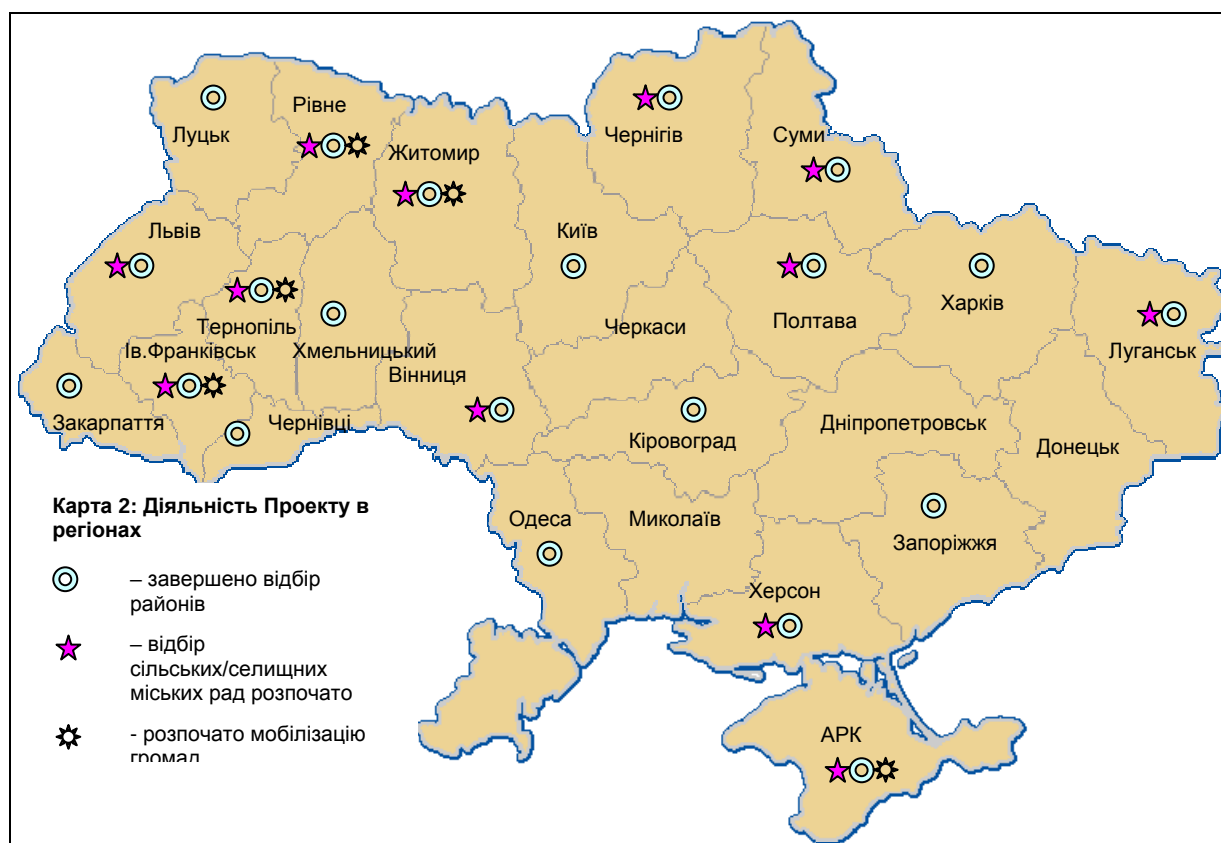

Фото 8. Підписання угоди про партнерство з одним із районів Рівненської області

Таблиця 2: Участь представників ОДА/ОР у районних семінарах

N	Область	Проведено семінарів	К-ть учасників	К-ть медіа	Участь посадовців у районних семінарах (за кількістю заходів)				
					ЗГ-ОДА	ЗГ-ОР	К-ОДА	СРГ	АРГ
1	АРК	8	213	4	1	0	0	1	8
2	Черкаська	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Чернігівська	8	192	16	0	0	8	1	8
4	Чернівецька	8	144	8	0	0	0	2	8
5	Дніпропетровська	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Донецька	-	-	-	-	-	-	-	-
7	І-Франківська	8	251	16	0	0	0	2	8
8	Харківська	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Херсонська	8	205	8	0	1	0	1	8
10	Хмельницька	8	390	17	0	3	0	2	8
11	Кіровоградська	2	50	5	1	0	0	0	2
12	Київська	8	266	16	0	0	0	3	8
13	Луганська	8	135	8	0	0	0	0	8
14	Львівська	8	266	13	0	0	0	2	8
15	Миколаївська	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Одеська	8	192	6	0	0	0	1	8
17	Полтавська	8	273	4	8	7	0	2	8
18	Рівненська	8	256	14	0	0	6	4	8
19	Сумська	9	163	7	0	4	0	2	9
20	Тернопільська	8	329	16	0	0	3	2	8
21	Вінницька	8	402	12	0	0	8	1	8
22	Волинська	8	338	14	1	1	0	1	8
23	Закарпатська	7	187	7	0	1	0	2	7
24	Запорізька	8	174	11	0	0	8	2	8
25	Житомирська	8	242	10	0	0	8	2	8
	Загалом	154	4668	212	11	17	41	33	154

ЗГ-ОДА = Заступник голови ОДА, ЗГ-ОР = Заступник голови ОР, К-ОДА = координатор Проекту від ОДА, СРГ = спеціаліст з розвитку громад, АРГ = асистент з розвитку громад

2.3 Встановлення партнерства з сільськими/ селищними/ міським радами

Встановлення офіційного партнерства з місцевими радами становить третій етап впровадження Проекту СВА на місцевому рівні. Таке партнерство сприяє готовності сільських/міських рад підтримувати підхід спільної участі до забезпечення сталого місцевого розвитку та становить офіційну основу для співпраці з місцевими громадами. Для цього упродовж другого кварталу було здійснено такі кроки:

2.3.1 Оголошення про конкурсний відбір

Під час кожного районного семінару оголошувалося запрошення сільським/ міським радам районів надсилати заявки в область до громадських ресурсних центрів з поясненням їхньої ситуації стосовно проблем з водопостачанням, доступом до медичних послуг, екологічних проблем, енергопостачання та транспортування дітей до школи. Крім того, сільські /міські ради мали висловити свою готовність надати фінансову та не фінансову підтримку проектам. Загалом, на підготовку заявок було виділено один тиждень часу.

2.3.2 Відбір сільських/ міських рад

Протягом останнього кварталу звітної періоду було отримано та опрацьовано 1420 заявок від сільрад/міськрад 14 областей (див. *Додаток 8*). Співробітники обласних підрозділів впровадження проаналізували та узагальнили інформацію, подану в заявках, а також дані, що були надані районними державними адміністраціями. На основі цього аналізу, було складено рейтинг місцевих рад, що братимуть участь в Проекті.

Фото 9. Відбір сільрад у Тернопільській області

Після погодження цих рейтингів було погоджено з відповідними спеціалістами Центрального офісу Проекту, їх було представлено на засіданні комітету з відбору районів. Таким чином, було відібрано 475 сільських, селищних та міських ради з 12 областей (див. Таблиця 3, Додаток 8). На засіданнях головував координатор Проекту від облдержадміністрації. Серед інших учасників засідань: представники облрад, райдержадміністрацій та райрад, співробітники обласних підрозділів впровадження Проекту.

Таблиця 3: Відбір сільських/міських рад для участі в Проекті

N	Область	К-ть районів	К-ть заявок від СР/МР	Відібрані місцеві ради					
				Сільські/селищні ради		Міські ради		Загалом	
				д/п	д/р	д/п	д/р	д/п	д/р
1	АРК	8	69	40	19	0	0	40	19
2	Чернігівська	8	140	40	16	0	0	40	16
3	І-Франківська	8	67	36	28	4	0	40	28
4	Херсонська	8	61	40	17	0	0	40	17
5	Київська	9	142	0	0	0	0	0	0
6	Луганська	8	71	40	31	0	0	40	31
7	Львівська	8	72	37	16	3	0	40	16
8	Одеська	8	43	0	0	0	0	0	0
9	Полтавська	8	86	40	16	0	0	40	16
10	Рівненська	8	97	38	25	2	0	40	25
11	Сумська	7	191	31	20	4	0	35	20
12	Тернопільська	8	116	40	28	0	0	40	28
13	Вінницька	8	150	38	16	2	0	40	16
14	Житомирська	8	115	40	16	0	0	40	16
Загалом		112	1420	460	248	15	0	475	248

NB: за планом, має бути відібрано по 5 сільських/міських рад з кожного з 8 районів кожної області

2.4 Робота з місцевими громадами

Після вибору сільських/міських рад було здійснено ряд кроків для вибору одного або кількох населених пунктів (місцевих громад) для конкретних дій з впровадження Проекту. До серпня 2008 року було здійснено наступні кроки для залучення 23 місцевих громад до співпраці з Проектом.

2.4.1 Проведення семінарів у сільських і міських радах

У обраних сільрадах і міськрадах було проведено вступні семінари для представлення Проекту місцевим депутатам, працівникам органів місцевого самоврядування, активістам громад, представникам місцевих неурядових організацій. Тематика семінару зосереджувалась на ознайомленні з підходом, орієнтованим на громаду, механізмами його застосування в рамках Проекту, необхідних діях для його реалізації та очікуваних результатах. Участь представників обласних і районних органів влади в місцевих семінарах підтвердила їх намір виконати взяті на себе зобов'язання щодо залучення громади до процесу прийняття рішень та значною мірою підвищила ефективність семінарів (див. Таблиця 4). В загальному 166 місцевих семінарів серед сільрад і міськрад були проведені в 51 районі 10 областей протягом року.

Таблиця 4: Участь офіційних осіб у семінарах сільських і міських рад

№	Область	К-ть семінарів	Участь службовців в СР/МР семінарах відповідно до номера події			
			Координатор від ОДА	Спеціаліст з розв. громад	Асистент з розв. громад	Представники РДА/РР
1	АРК	11	1	0	11	1
2	Чернігівська	14	0	0	14	14
3	І-Франківська	11	0	0	11	11
4	Луганська	40	20	0	40	10
5	Львівська	15	8	0	15	8
6	Полтавська	5	8	0	5	0
7	Рівненська	26	6	2	26	26
8	Тернопільська	17	0	0	17	17
9	Вінницька	11	20	0	11	22
10	Житомирська	16	12	1	16	36
	Загалом	166	75	3	166	145

Фото 10: Семінар у сільраді, Івано-Франківська область

2.4.2 Вибір місцевих громад

Після проведення семінарів у сільських, селищних та міських радах партнери обговорили порівняльну ситуацію у поселеннях, що знаходяться на території ради у контексті соціально-економічних труднощів з якими вони стикаються (наприклад, водопостачання, надання медичних послуг, енергоефективність, довкілля, транспортування дітей до школи тощо). Відповідно до складеного рейтингу, було обрано один з населених пунктів для участі в Проекті та два населених пункти для резервного списку. Таким чином, було забезпечено змагальність у відборі та залученні громади, що найбільше зацікавлена застосувати підхід самодопомоги для вирішення власних проблем. Таким чином, протягом року для партнерства було обрано 171 місцеву громаду зі 164 сільських, селищних чи міських рад (див. Таблиця 5).

Таблиця - : Вибір місцевих громад (на серпень 2008)

№	Область	К-сть задіяних районів	К-ть задіяних міських/сільських рад	К-сть вибраних громад	
				Для партнерства	Запасних
1	АРК	4	13	20	8
2	Чернігівська	3	15	15	4
3	І-Франківська	4	20	20	17
4	Львівська	7	21	21	16
5	Полтавська	8	28	28	
6	Рівненська	3	15	15	8
7	Тернопільська	6	12	12	9
8	Житомирська	8	40	40	
	Загалом	43	164	171	62

2.4.3 Формування організацій громад (ОГ).

У вибраних громадах проводились т.зв. діалоги з громадами з метою привернути їх увагу до важливості спільних дій для вирішення нагальних питань місцевого розвитку у партнерстві з місцевими органами влади / самоврядування, а також із залученням інших партнерів та агенцій, таких як Проект «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду».

Фото 11: Перший діалог з громадами, Івано-Франківська область

Фото 12: Громада голосує за участь у Проекті

Для того щоб зміцнити атмосферу довіри у спільній справі, представники сільрад/міськрад та РДА/РР також брали участь у діалогах з громадою. За наслідками проведених діалогів було створено 23 Організацій громади (ОГ), які нараховують 5297 членів громад, із яких 2012 - чоловіки, 3012 - жінки.

Таблиця 6: Створення організацій громад (на серпень 2008)

№	Область	К-сть здіяних районів	К-сть здіяних сільрад	К- сть ОГ	К-сть ОГ		Загальна к-сть ДГ	К-ть ДГ- учасників		Учасники ОГ		
					Зареєстро- ваних у СР/МР	Юр.зарес- трованих		№.	%	Ч	Ж	Заг.
1	Тернопільська	4	7	7	-	-	573	521	91	157	380	536
2	І-Франківська	3	15	15	-	-	924	427	83	274	494	768
3	АРК	3	13	12	10	-	3507	3507	100	1572	1935	3507
4	Чернігівська	3	5	5	-	-	559	290	52	110	183	293
5	Рівненська	4	6	6	-	-	630	485	77	283	203	486
	Загалом	17	34	23	10	-	5634	5230	93	2012	3012	5297

ОГ=організація громади, ДГ=домогосподарства, СР = сільські/селищні ради, МР = міські ради, Ч = чоловіки, Ж = жінки

2.5 Розвиток потенціалу

Розбудова потенціалу учасників та партнерів є одним із пріоритетів Проекту. Це передбачає такі види діяльності як: тренінги, навчальні поїздки, діалог та різні інші форми та прийоми, що використовуються для удосконалення навичок та передачі знань в процесі навчання та підвищення рівня кваліфікації фахівців.

Метою є надання місцевим громадам, працівникам місцевих органів влади та самоврядування та іншим партнерам необхідні знання для використання на практиці підходу, орієнтованого на громаду. З цією метою протягом року було організовано 11 заходів, у яких взяли участь 127 осіб, включаючи співробітників центрального та регіональних підрозділів Проекту, представників обласних та районних органів влади а також представники громад. Деталі про ці події подані нижче.

2.5.1 Тренінги для персоналу Проекту та національних партнерів

Протягом року були організовано 11 тренінгів/навчальних візитів. В них взяли участь 127 осіб, включаючи 52 співробітника Проекту (44 з обласних підрозділів впровадження та 8 - з центрального офісу), 49 потенційних кандидатів на посаду асистента з розвитку громад (яких не було найнято), та 26 посадових осіб із партнерських установ (ОДА).

Тренінг проводився у 3 етапи (див. Таблиця 7): (а) тренінг для потенційних працівників Проекту, (б) тренінг для співробітників центрального та регіональних підрозділів після прийняття їх на роботу, (в) навчальні візити. Огляд тем, що викладались під час тренінгу подано у Додатку 9.

Фото 13: Заступник постійного представника ООН вітає учасників тренінгу

Таблиця 7 : Тренінги, організовані протягом січня - серпня 2008

№	Тренінг	Для кого	К-ть курсів	Учасники		
				Чол.	Жін.	Загальні
1	Тренінг перед прийняттям на роботу	Кандидати на посаду	4	43*	50**	93
2	Тренінг після прийняття на роботу	Персонал Проекту	3	23	29	52***
		Координатори від ОДА		10	16	26
3	Навчальний візит	-	3	1	1	2
	Загальна кількість	Учасників	11	77	96	173
		Осіб, що пройшли навчання	11	57	70	127

* - з них, 24 не прийняті на роботу;

** - з них, 25 не прийняті на роботу;

*** - з них 8 - працівники центрального офісу

Фото 14: Навчальний візит до Новоград-Волинська Житомирської обл.

організацій громади, депутати місцевих рад та представники органів влади із місцевостей, що вже мають досвід впровадження ініціатив, орієнтованих на громаду, ділились досвідом, заохочували та надихали учасників тренінгу своїм прикладом.

Завдяки тренінгу вдалося отримати двоєдиний результат: (1) поглиблене розуміння методу, цілей та завдань СВА; (2) створення команди та розвиток командного духу, що зрештою призведе до більш інтенсивної та продуктивної співпраці між регіональними командами та з координаторами від ОДА (Вставка - III).

На початковому етапі тренінги організовували працівники центрального офісу Проекту, після відкриття обласних підрозділів, їх співробітники займалися організацією тренінгів спільно з представниками ОДА. Така схема виявилась більш успішною з огляду вищу ступінь інтеграції Проекту. Організацію тренінгів також підтримували інші проекти ПРООН - ПРИК, ЧПВР, МПВСР. Крім знань та досвіду, якими експерти цих проектів ділились зі співробітниками Проекту СВА, вони також запрошували відвідати з навчальними поїздками місцевості, де вже реалізовувались подібні проекти з залученням громади. Учасники місцевих

Вставка - III: Висловлювання посадовців, причетних до тренінгу Проекту

Рівненщина була першим регіоном, де розпочав діяльність Проект «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», тому зовсім не випадково тренінг для працівників Проекту та колег із облдержадміністрацій відбувається саме у нашій області. Нам дуже приємно вітати Вас на Рівненщині, дозвольте побажати отримати нові знання та досвід, який Ви зможете використовувати у своїй діяльності для розвитку українських громад.

С.Павлюк, заступник Голови Рівненської ОДА

Нині ми вступаємо до нового етапу відродження Житомирщини, вірю що Проект «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» дасть потужний імпульс для подальшого її розвитку. Хочу висловити слова щирої подяки за проведення тренінгу представникам Проекту, вважаю, що розпочата Вами праця по реалізації такої ініціативи внесе вагомий вклад в розвиток не лише окремих населених пунктів кожної області, але й України в цілому, якнайшвидшому входженні її до європейської спільноти та позитивно вплине на розвиток нашої інтеграції та підвищення іміджу на світовому рівні. Всім нам бажаю плідної та результативної роботи!

І.Орлов, Заступник Голови Житомирської ОДА

Учасники тренінгів для команд регіональних співробітників та працівників ОДА відмічали його успішність і корисність. На заключному етапі їм пропонувалось оцінити якість навчання, тренерів на матеріалів. Аналіз анкет від 47 учасників тренінгу показав наступні результати:

68% були в основному задоволені і 30% повністю задоволені;
83% стажерів вважають теми тренінгу дуже важливими і потрібними у роботі
21% визначили рівень тренерів найвищого рівня, 55% вважають його добрим.
98% учасників оцінили тренінг як дуже корисний.

На думку учасників вони отримали належні теоретичні та практичні знання про використання підходу, орієнтованого на розвиток територій в різних соціально-економічних реаліях України; тренінг допоміг їм розширити горизонти знань та підвищити їхню впевненість у можливості мобілізувати зацікавлені сторони та забезпечити активну, широку участь членів громади, яка, зрештою, виражається в конкретних діях. Під час групових дискусій учасники визначили певні виклики та можливості, що подаються у *Додатку 10*.

2.5.2. Навчальні поїздки представників партнерських установ та організацій

З метою підвищення обізнаності працівників обласних органів виконавчої влади щодо ефективності використання підходу, орієнтованого на громаду, а також з метою обміну професійним та культурним досвідом представників різних регіонів України, протягом 22-27 липня було організовано навчальну поїздку для 9 працівників ОДА з різних областей (див. *Додаток 11*). Адміністративну та фінансову підтримку поїздки забезпечувала МПВСР. В рамках цієї поїздки за обміном «схід-захід» посадовці відвідали міста Івано-Франківськ та Долину. Крім можливості пізнати дещо нове про історію та культуру краю, учасники отримали нагоду довідатись у міських керівників про результати, яких вони досягнули, беручи участь у проектах місцевого розвитку, виконаних із залученням громади. За результатами поїздки представники східних регіонів сприяли пришвидшенню розгортання діяльності Проекту у своїх областях.

Фото 15: Навчальна поїздка для обміну досвідом

2.5.3 Тренінг для команди управління організацією громади (ОГ)

Протягом року було підготовлено матеріали для тренінгів з (а) ефективної діяльності та управлінням організацією громади; (б) планування діяльності ОГ; (в) написання проектних пропозицій. Тренінги для організацій громад будуть проведені у наступному році діяльності Проекту.

2.6 Проекти громад

Проект «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» має на меті покращення умов проживання місцевих громад та посилення врядування за участі громад. З цієї метою Проект підтримує реалізацію пріоритетів з місцевого розвитку, що втілюються у так званих «мікро-проектах» або «ініціативах громад». На умовах рівності, продуктивності, сталості та спів фінансування таким проектам надаються мікро-гранти. За перший рік діяльності Проекту було опрацьовано 9 проектних пропозицій від організацій громад, відповідно до схеми, описаної нижче.

2.6.1 Підготовка планів розвитку громад

За рік 9 ОГ підготували плани розвитку громад, у яких пріоритетними були такі сфери як водопостачання, охорона здоров'я та енергетика (див. *Таблицю 8*).

Таблиця 8: Плани розвитку громад, підготовлені до серпня 2008

Регіон	Кількість організацій громад (ОГ)	ОГ з ПР	Пріоритети Планів розвитку громад					
			Охорона здоров.	Водопостачання	Енергетика	Навкол.середовище	Транспорт	Інші
АРК	9	9	2	6	1	0	0	0
	Загалом	9	2	6	1	0	0	0

ПРГ = план розвитку громади

2.6.2 Включення пріоритетів громад до місцевих планів розвитку

Протягом року 9 ОГ із Автономної республіки Крим подали списки визначених ними пріоритетів на розгляд та затвердження місцевих рад. Таким чином було складено 9 планів з місцевого розвитку, які були розглянуті на засіданнях Форуму з місцевого розвитку. Усі плани були затверджені та рекомендовані до фінансування (див. *Таблицю 9*).

Таблиця 9. Включення планів розвитку ОГ до планів місцевого розвитку

№	Назва ОГ	Район	План затверджений СР	План розглянутий на ФМР
1	”Отважное”	Кіровський	так	так
2	”Возрождение”	Красногвардійський	так	так
3	”Родничек”	Красногвардійський	так	так
4	”Звездное”	Красногвардійський	так	так
5	”Доверие”	Красногвардійський	так	так
6	”Новая жизнь”	Первомайський	так	так
7	”Водограй”	Первомайський	так	так
8	”Омега”	Первомайський	так	так
9	”Мрія”	Первомайський	так	так

ОГ = організація громади, СР=сільрада, ФМР=форум місцевого розвитку

2.6.3 Затвердження проектних пропозицій

За останній квартал звітного періоду Проект СВА отримав 9 пропозицій мікро-проектів від ОГ. З них 22% підпадали під пріоритет «охорона здоров'я», 67% - «водопостачання», 10% - «енергозбереження». Пропозиції розглядаються експертами центрального офісу Проекту для винесення рекомендації щодо їх затвердження.

Таблиця 10. Розглянуті мікро-проекти (на серпень 2008)

№	Регіон	Пріоритет	К-ть проектів	Заг.вартість (грн.)	Попередній розподіл сум для спів фінансування (грн.)					К-ть отримувачів
					ОГ	СР/МР	Район	Проект СВА	Інші	
1	АРК	Охорона здоров'я	2	340405	36169	149236	55000	100000	0	2328
		Водопостачання	6	1132108	298542	275600	281567	276399	0	1537
		Енергозбереження	1	117831	14217	2600	51014	50000	0	536
	Загалом	К-ть	9	1590344	348928	427436	387581	426399	0	4401
		%	100.0	100.0	21.9	26.9	24.4	26.8	0.0	

Загальна вартість запропонованих мікро-проектів складає 1590344 грн., яка буде розподілена між головними учасниками: організацією громади (21,9%), сільрадами/міськрадами (26,9%), районними органами влади (24, 4%), Проектом СВА (26,8%). Очікується, що фінансову підтримку мікро-проектів громад буде надано до 2009 року.

2.7 Інформування громадськості та візуальне представлення підтримки ЄС/ПРООН

Комунікація та діяльність, спрямована на встановлення зв'язків з громадськістю становлять частину стратегії впровадження Проекту. У першому кварталі було визначено цільову аудиторію комунікаційної та інформаційної діяльності Проекту, яка включає регіональні/місцеві органи влади та засоби масової інформації. За використання місцевих засобів масової інформації та вебсайту СВА широкому загалу та потенційним учасникам Проекту було представлено інформацію про діяльність та плани проекту. У кожній з комунікаційних презентацій давалися посилання на ЄС та ПРООН.

Протягом року широка громадськість та потенційні учасники Проекту дізнавались про хід впровадження та плани Проекту в регіонах через місцеві засоби масової інформації, а також веб сайт Проекту. У кожному з публічних або медіа заходів було забезпечено візуальне представлення підтримки Проекту Європейським союзом та Програмою розвитку ООН. Засоби та обсяги інформування громадськості за перший рік діяльності Проекту описано у наступних розділах.

2.7.1 Медіа заходи

До заходів за участі представників засобів масової інформації, що були організовані Проектом за перший рік роботи, належать регіональні та районні семінари, а також прес конференції.

Таблиця 11. Медіа заходи Проекту, проведені з січня по серпень 2008*

№	Захід	К-ть заходів	К-ть учасників	К-ть представників медіа
1	Регіональні семінари	24	1559	146
2	Прес конференції	16	192	192
3	Районні семінари (за участі ЗМІ)	172	6432	261
	Загалом	212	8183	599

* Детальніше - див. Додаток 12

(а) 24 регіональні семінари були організовані як медіа події, число учасників яких становить близько 1559 осіб, в тому числі представники вищого керівництва ОДА, та ОР, РДА та РР представники місцевих неурядових організацій та 146 представників ЗМІ (див. розділ 2.1.1). Кожна медіа подія висвітлювалась в інформаційних бюлетенях, які прес службами ОДА надсилають до місцевих ЗМІ. Під час регіональних семінарів поширювали прес-реліз з більш детальною інформацією про Проект СВА та його подальшу діяльність в регіоні. Логотипи ЄС та ПРООН було представлено в публікаціях преси. Загалом, у регіональних семінарах взяли участь приблизно 146 представників місцевих ЗМІ.

(б) 16 регіональних прес конференцій було проведено з метою оголошення результатів відбору районів для участі у Проекті. Вони організовувались за сприяння та підтримки облдержадміністрацій. Основна ідея проведення прес конференції полягала у тому, щоб забезпечити максимальну прозорість процесу відбору районів. Загалом прес-конференції відвідали 192 представники ЗМІ.

(в) районні семінари проводилися з метою започаткування діяльності Проекту в пілотних районах та підписання угод про партнерство з місцевими органами влади (розділ 2.2.5). На кожен такий

семінар запрошувалися представники місцевих ЗМІ, під час семінару роздавали матеріали з інформацією про Проект. Із 154 проведених семінарів, 138 відбулись за участі представників місцевих ЗМІ. Загалом, учасниками районних семінарів стали 6432 посадовців місцевих органів влади / самоврядування та 261 представник ЗМІ (див. *Додаток 7*).

2.7.2 Висвітлення діяльності Проекту національними та місцевими ЗМІ

Співробітниками Проекту було докладено особливих зусиль для збору інформації по висвітленню діяльності Проекту, що оприлюднювалась місцевими ЗМІ. Як правило, більшість інформаційних повідомлень з'являлись у місцевій пресі, на радіо чи телебаченні після проведених у регіоні медіа заходів. Варто зауважити, що перелік поданих нижче повідомлень не є повним, адже не вдалось відслідкувати усі репортажі та публікації з огляду на обмежені людські ресурси, що Проект мав у розпорядження на початку своєї діяльності.

За звітний період було зафіксовано 381 інформаційне повідомлення про діяльність Проекту у різних регіонах України, включаючи друковані та електронні видання, теле- та радіорепортажі (див. *Таблицю 12* та *Додаток 13А, 13Б*).

Таблиця 12: Повідомлення про Проект у різних видах ЗМІ

№	Вид ЗМІ	Кількість повідомлень
1	Газета	119
2	Радіо	49
3	Телебачення	45
4	Веб сайт	168
	Загалом	381

Загалом, у публікаціях висвітлювалися такі теми:

- Регіональний семінар ;
- Партнерство місцевих органів влади та ПРООН;
- Підтримка ЄС та ПРООН покращення рівня життя шляхом впровадження проектів громад;
- Райони, відібрані для участі в Проекті СВА;
- Перспективи співробітництва громад та місцевих органів влади з СВА.

Розвиток впровадження Проекту СВА представлено у трьох номерах Вісника співпраці ЄС (вісник Делегації Європейської комісії в Україні, який виходить кожні два тижні) та Євробюлетені No.7-8. З текстами цих публікацій можна ознайомитися на таких сайтах –

http://www.delukr.ec.europa.eu/files/eu_cooperation_news/en/06_eng.pdf,

http://www.delukr.ec.europa.eu/files/eu_cooperation_news/en/09_eng.pdf

http://www.delukr.ec.europa.eu/files/eu_cooperation_news/en/09_eng.pdf

<http://www.delukr.ec.europa.eu/ua/EuroBul/2008/07-08.pdf>.

2.7.3 Презентація Проекту СВА на заходах, проведених іншими організаціями

З метою поширення інформації про Проект серед зацікавлених груп представники Проекту взяли участь у заходах, що проводилися іншими організаціями, щоб презентувати проект. За звітний період Проект було представлено на 11 заходах, в тому числі на конференціях та Днях Європи у Києві, Одесі та Донецьку (для більш докладного ознайомлення з цією інформацією див. *Таблицю 13*).

Таблиця 13: Участь Проекту СВА у заходах, що проводилися іншими організаціями

Дата	Подія
11 травня 2008, Київ	День Європи
14 Травня 2008, Одеса	День Європи
17 травня 2008, Донецьк	День Європи
21 Квітня 2008, Луганськ	Конференція “Роль луганських бізнес підприємств та НУО у розбудові громадянського суспільства ”
22 квітня 2008, Луганськ	Форум “Інструменти співпраці органів Влади та громад ”

15 травня 2008, Київ	Конференція “Євро -2012. енергія росту ”
18 червня 2008, Київ	Практична конференція <i>Нове законодавство, покликане забезпечити впровадження реформи муніципальних послуг в Україні</i> , організованої Директоратом демократичних інституцій Ради Європи, комітетом Верховної Ради України з питань будівництва, міського розвитку, житла, комунальних послуг та регіональної політики; Швейцарською Агенцією розвитку та співробітництва
1 серпня Сєверодонецьк, Луганської обл.	Круглий стіл з питань супроводження реалізації інвестиційних проектів
5 серпня, Кіровоград	Семінар з районними центрами підтримки і розвитку підприємництва (Кіровоградська регіональна торгово-промислова палата)
20 серпня, м.Лутугино Луганської обл.	Семінар з питань залучення додаткових фінансів для розвитку територій
25 серпня, Вінниця	Прес-конференція

2.7.4 Поширення інформації про Проект СВА

З метою поширення інформації про Проект серед зацікавлених сторін, потенційних учасників та широкого загалу було здійснено наступні кроки:

Розповсюджено близько 5000 пакетів з інформаційними матеріалами про Проект під час заходів, організованих або відвіданих представниками Проекту;

Опубліковано та розповсюджено 6 номерів інформаційного бюлетеню центрального/регіональних підрозділів, бюлетені було розповсюджено електронною розсилкою а також у друкованих примірниках;

2 кварталні та 6 місячних звітів про хід впровадження Проекту були надані до уваги громадськості та партнерів на веб сайті Проекту (<http://www.cba.org.ua/CBAdocuments.aspx>).

Новини про хід впровадження Проекту регулярно публікувалися на його веб сайті;

Було зроблено копії документального фільму ПРООН “На крок попереду: як українці допомагають собі” та поширено їх для цільової аудиторії, яка складалася з представників обласних та районних органів влади. Документальний фільм було створено для того, щоб (1) ознайомити українські зацікавлені сторони та громади із сутністю підходу, що використовується в ході впровадження Проекту СВА, (2) показати приклад активної позиції громад та місцевих органів влади, які можна наслідувати в процесі впровадження Проекту СВА.

У центральному та регіональних підрозділах візуальні засоби відображення підтримки Проекту Європейським союзом та ПРООН розміщено банери, набори прапорів ЄС, ООН та України. Інформаційні стенди, таблички для офісів тощо.

Розроблено веб сайт Проекту з базою даних учасників (ОГ), мікро-проектів, партнерів та документів Проекту.

2.8 Управління Проектом

За звітний період було здійснено ряд заходів для того, щоб закласти основу для ефективної діяльності Проекту в подальшому. Передусім, це стосується адміністративного та фінансового аспектів, координації діяльності то моніторингу, забезпечення консультативної підтримки та мобілізації ресурсів.

2.8.1 Організація Команди Управління Проекту (КУП)

Упродовж звітнього періоду було організовано процес підбору фахівців для команди управління проектом (центрального офісу Проекту). Відповідно до плану, було найнято 12 співробітників (див. *Додаток 15*), винайнято приміщення, закуплено / розпочато процес закупки необхідного обладнання. Складності у залученні фахових працівників були обумовлені, насамперед, неконкурентним рівнем заробітної плати та менш привабливим соціальним пакетом у порівнянні з іншими агенціями, що домінують на ринку праці.

2.8.2 Відкриття обласних підрозділів впровадження (громадських ресурсних центрів)

Обласні підрозділи впровадження Проекту (ОПВ) які також виконують функцію ресурсних центрів громад - це регіональні офіси Проекту відкриті спільно Проектом та обласними державними

адміністраціями та радами, які надали для нього приміщення. Кожен з 25 підрозділів відповідає за впровадження Проекту у регіоні. На кінець звітної періоду було відкрито усі 25 обласних підрозділи впровадження, як описано нижче.

а) Підбір працівників для ОПВ

Кожна обласна команда з впровадження Проекту складається з 3 працівників ПРООН⁶ (2 асистенти з розвитку громад та водій), а також одного працівника облдержадміністрації, призначеного координувати впровадження Проекту від ОДА. Упродовж року для роботи у Проекті було винайнято 46 фахівців (з запланованих 48) та 21 водій для ОПВ (з запланованих 24). 25 працівників ОДА/Ради міністрів АРК було призначено для координації діяльності Проекту від ОДА та для співпраці з ОПВ. Детальніше про формування ОПВ - див. *Додаток 16*.

При відборі компетентних кандидатів на позиції в областях виникли проблеми, які були спричинені наступним:

В областях уже існують гарні можливості для працевлаштування компетентних та досвідчених фахівців. У результаті, багато з них уже мають цікаву роботу, яку вони не бажають змінювати;

Ринок праці характеризується високим ступенем конкуренції, а пропонований Проектом компенсаційний пакет не забезпечує конкурентної переваги.

б) Надання приміщення для ОПВ

Станом на серпень 2008 року, 15 ОПВ були забезпечені приміщенням для ведення своєї діяльності (Київський розміщено у центральному офісі, Кримський підрозділ - приміщення Проекту ПРИК). Станом на серпень 2008 року, за кошти Проекту облаштовано меблями 14 ОПВ, обладнанням 20 ОПВ. Деталі подано у *Додатку 16*.

2.8.3 Відкриття районних ресурсних центрів

Для сприяння роботі ОПВ та відповідно до угод, кожна з партнерських РДА/РР делегує свого співробітника для діяльності у районному ресурсному центрі та для співпраці з обласною командою впровадження Проекту. Станом на серпень 2008 року, для здійснення цих функцій було призначено працівників РДА від усіх районів, що підписали угоди про партнерство.

2.8.4 Операційний посібник

Наступні посібники та інструкції, концептуальні та стратегічні документи були розроблені протягом січня - серпня для сприяння ефективній діяльності Проекту:

- Посібник з впровадження Проекту СВА (затверджений та використовується у роботі);
- Посібник для роботи з місцевими громадами (на стадії завершення);
- Технічний посібник (у процесі підготовки);
- Комунікативна стратегія Проекту (затверджена та використовується у роботі);
- Інструкція з візуального представлення підтримки ЄС/ПРООН (затверджена та використовується у роботі);
- Стратегія з моніторингу (затверджена та використовується у роботі);
- Концепція управління людськими ресурсами в Проекті (на стадії узгодження).

2.8.5 Партнерство з національними органами влади

10 червня було підписано Меморандум порозуміння з Міністерством житлового та комунального господарства та місцевого розвитку. ПРООН та Міністерство будуть співпрацювати задля реформування та забезпечення сталого місцевого розвитку та житлового і комунального господарства, розроблятимуть національні контрольні показники у цій сфері, а також збиратимуть та поширюватимуть інформацію про кращі практики надання державних послуг громадянам (шляхом реформування політики та законодавства у цій сфері, наукових досліджень, комунікаційної діяльності). Особливу увагу приділятимуть спільним зусиллям, що докладатимуться у сфері охорони навколишнього середовища та ефективного використання енергоресурсів (наприклад, впровадженню механізмів ефективного використання енергії при наданні комунальних послуг; впровадженню ініціатив спрямованих на удосконалення застарілої системи водостоків, сміттєпроводу та утилізації твердих відходів). Основні зусилля буде спрямовано на інформування та заохочення створення і надання підтримки роботі кондомініумів, та створенню конкурентного ринку комунальних послуг. Саме з метою забезпечення високої якості надання послуг розбудовуватиметься як потенціал громад, так і кадровий потенціал місцевих органів влади.

⁶ Відповідно до плану, у Київській області та АРК працюють по 1 асистенту з розвитку громад

Крім того, було досягнуто згоди партнерства з Міністерством регіонального розвитку та будівництва з метою співпраці для сприяння сталому соціально-економічному розвитку на місцях. У найближчому майбутньому планується підписання Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством та Програмою розвитку ООН.

Досягнуто згоди щодо співпраці Проекту СВА з іншими проектами, що фінансуються ЄС та/або ПРООН (Проект ЄС/ПРООН «Спільнота споживачів та громадські об'єднання», Проект Тасіс «Сталий місцевий розвиток») з метою кращої координації зусиль та налагодження співробітництва.

2.8.6 Мобілізація та використання ресурсів

Додатково до ресурсів, що їх надають Проекту СВА донори (ЄС, ПРООН), інші організації виражають свою готовність здійснювати фінансові внески до проекту в ході встановлення партнерства з Проектом. Зокрема, 38 райдержадміністрацій закріпили в партнерських угодах з ПРООН суми, які вони готові виділити для спів фінансування мікро-проектів громад. Загальна кількість ресурсів, таким чином, складає 9.834.400 грн. Детальну інформацію зобов'язаннях кожного з районів представлено в *Додатку 17*.

2.8.7 Перевірка, оцінка та аудит діяльності Проекту

(а) Оцінка

В період 7 лютого по 6 березня моніторинговою місією Представництва ЄС проводилась перевірка діяльності Проекту з метою оцінки поступу у впровадженні Проекту за перші 6 місяців. В *Додатку 18* представлено рекомендації, викладені у звіті, підготовленому за результатами місії, а також відповідні дії Проекту СВА.

(б) Розгляд стану впровадження Проекту

Між командою Проекту та менеджментом з ПРООН та Представництва Європейської комісії регулярно відбувались консультації та звітування про діяльність результати Проекту. Крім того, регулярно відбувались офіційні зустрічі для розгляду стану впровадження Проекту. За перший рік Проекту було проведено 2 таких зустрічі: 11 червня та 6 серпня 2008 року за участі менеджера Проекту від Представництва Європейської комісії в Україні Володимира Кондрачука старшого програмного менеджера ПРООН в Україні Оксани Ремиги. Головними питаннями порядку денного були: інформування про стан справ із впровадження Проекту, реєстрація Проекту, організація засідання Координаційної ради Проекту та управління людськими ресурсами, візуальне представлення підтримки ЄС/ПРООН, інформування громадськості та PR. Детальніше про зміст обговорень та рекомендацій за наслідками зустрічей – у *Додатку 19*.

Фото 16: Засідання для розгляду стану справ із впровадження Проекту за участі менеджерів з ЄС та ПРООН

(в) Аудит ПРООН

Відповідно до корпоративної політики ПРООН, з 18 серпня по 1 вересня 2008 року було проведено аудит діяльності ПРООН в Україні. У цьому ж контексті було також проведено перевірку діяльності Проекту СВА. Висновки та рекомендації аудиторської місії очікуються найближчим часом.

РОЗДІЛ III

ВИСНОВКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

3.1 Накопичення досвіду

3.2 Перспективи на майбутнє

3.1 Накопичення досвіду

В ході впровадження Проекту СВА у цьому кварталі було зроблено такі висновки:

Застосування підходу, орієнтованого на громади – це навчальний процес, який потребує певного часу для встановлення інституційних механізмів та розвитку потенціалу партнерів різних рівнів, залучених до виконання Проекту, для оптимального використання можливостей, які пропонує Проект;

Місцеві органи виконавчої влади (як обласного, так і районного рівнів) та органи місцевого самоврядування продемонстрували високий ступінь ентузіазму застосовувати методологію розвитку, орієнтованого на громаду;

Участь облдержадміністрацій та облрад в процесі відбору районів сприяла підвищенню прозорості процесу відбору районів а також поглибленню партнерства з Проектом;

Поширення інформації серед громадськості є ефективнішою за умов залучення до цього процесу відповідних структурних підрозділів місцевих органів виконавчої влади;

Істотну кількість часу довелося виділяти на побудову партнерства із органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, а також на облаштування ОПВ. Такі фактори як бюрократичні процедури, зміна керівництва, конфлікт між органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, нерозуміння ролі асистентів з розвитку громад посадовцями ОДА, затримки з закупівлею / поставками офісного обладнання / меблів.

Винаймання співробітників для центрального та регіональних підрозділів проекту перешкождала відсутність компетентних та досвідчених у галузі місцевого розвитку кандидатів, а також неконкурентноздатна винагорода/соціальний пакет, запропонований Проектом.

Розвиток людських ресурсів є важливим етапом впровадження для Проекту з таким широким полем діяльності. Це вимагає істотних інвестицій у підготовку співробітників Проекту та колег з партнерських установ, що є необхідним для чіткого розуміння ними предмету, відповідного рівня координації та слідування визначеним правилам і процедурам у впровадженні Проекту;

Необхідним є також регулярний перегляд політики та процедур Проекту та адаптації їх до регіональних особливостей;

3.2 Перспективи на майбутнє

У відповідності до річного Плану робіт та впроваджуваними видами діяльності, у 2009 році передбачається виконання наступних завдань:

Завершення відбору районів у решті областей та встановлення партнерства з відібраними районами;

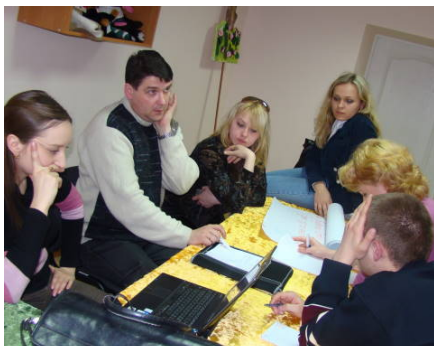
Завершення відбору сільрад/міськрад (1000) та встановлення з ними партнерства;

Відкриття 200 районних ресурсних центрів шляхом розвитку людських ресурсів у РДА;

Завершення формування 1000 організацій громад у відібраних сільських /міських радах, розбудова їх потенціалу;

Затвердження принаймні 800 мікро-проектів та фінансування їх місцевими громадами;

Розвиток партнерства та співробітництва з національними партнерами та ін. джерелами фінансування;

Формування 200 форумів місцевого розвитку та 24 обласних координаційних рад;

Складання бази даних з інформацією про партнерів, учасників, мікро-проекти та документи Проекту, поширення інформації про діяльність, результати та досвід Проекту;

Проведення засідання Координаційної ради проекту;

Оцінка діяльності Проекту по закінченні терміну в 21 місяць його діяльності;

Розширення масштабів розвитку людських ресурсів в рамках Проекту.

IV. ДОДАТКИ

Додаток 1.	Огляд започаткування Проекту в регіонах
Додаток 2.	Відповіді на часті запитання від аудиторії регіональних семінарів
Додаток 3.	Список заявок від районів на участь у Проекті
Додаток 4.	Інформація про засідання з відбору районів
Додаток 5.	Прес конференції для повідомлення результатів відбору районів
Додаток 6.	Відповіді на часті запитання від аудиторії районних семінарів
Додаток 7.	Зведена інформація про районні семінари
Додаток 8.	Список відібраних сільських, селищних та міських рад
Додаток 9.	Огляд тем тренінгів для працівників ОПВ та координаторів від ОДА
Додаток 10.	Відгуки учасників тренінгів
Додаток 11.	Список учасників візиту з обміну досвідом
Додаток 12.	Інформація про медіа заходи Проекту
Додаток 13.	Зведені дані про висвітлення діяльності Проекту у місцевій пресі
Додаток 14.	Засоби візуального представлення підтримки ЄС/ПРООН
Додаток 15.	Список співробітників центрального офісу Проекту
Додаток 16.	Стан організації та облаштування обласних підрозділів впровадження
Додаток 17.	Дані щодо мобілізації ресурсів районного рівня
Додаток 18.	Рекомендації моніторингової місії Представництва ЄС
Додаток 19.	Рекомендації оглядових засідань Проекту та подальші дії

Додаток 1.
Огляд започаткування Проекту в регіонах

№	Область	Дата регіонального семінару	Зустріч із керівництвом області	Підписано Угоду про партнерство	Кінцевий термін подачі заявки від районів
1	Рівненська	13 лютого	так	так	12 березня
2	Полтавська	19 лютого	так	так	11 березня
3	Сумська	20 лютого	так	так	12 березня
4	Луганська	22 лютого	так	так*	14 березня
5	Житомирська	26 лютого	так	так	18 березня
6	Івано-Франківська	28 лютого	так	так	20 березня
7	Запорізька	6 березня	так	ні	27 березня
8	Одеська	11 березня	так	ні	01 квітня
9	Кіровоградська	14 березня	так	так	04 квітня
10	Закарпатська	21 березня	так	так*	11 квітня
11	Чернівецька	25 березня	так	так*	15 квітня
12	Тернопільська	26 березня	так	так	16 квітня
13	Хмельницька	27 березня	так	так*	17 квітня
14	Львівська	28 березня	так	так	18 квітня
15	Вінницька	2 квітня	так	так	23 квітня
16	Київська	9 квітня	так	так*	30 квітня
17	Миколаївська	10 квітня	так	ні	01 травня
18	Волинська	14 квітня	так	так	05 травня
19	Чернігівська	25 квітня	так	так	16 травня
20	Херсонська	22 травня	так	так	12 червня
21	АРК	23 травня	так	ні	13 червня
22	Харківська	25 червня	так	так*	16 липня
23	Дніпропетровська	6 серпня	так	ні	27 серпня
24	Черкаська	28 серпня	так	так	18 серпня
25	Донецька	*			

* - угоду було підписано обласним керівництвом після проведення регіонального семінару та надіслано до центрального офісу Проекту

** - дата погоджується

Додаток 2.

Відповіді на запитання від аудиторії регіональних семінарів**Які механізми фінансування Проектів з місцевих бюджетів?**

Через доручення планів громад до планів місцевого розвитку, паралельне фінансування та угоди про розподіл витрат).

У якій грошовій одиниці обраховується сума початкового гранту – долари США, Євро чи гривня?

У гривнях.

Яка найбільш прийнятна організаційно-правова форма для Організації громади – організація співвласників багатоквартирних будинків, орган самоорганізації населення, кооператив або неурядова організація?

Організаційно-правова форма може бути будь-якою. Головне, щоб вона дозволяла організації громади отримувати надходження на її рахунок та, за необхідності, передавати комунальну власність відповідним підрозділам, надавати платні послуги для отримання прибутку, що надходитиме у формі платні за надані користувачами послуги і буде використовуватися на утримання системи /інфраструктури. Пріоритет надаватиметься базованим у громаді організаціям, таким, наприклад, як органи самоорганізації населення, сільські кооперативи.

Чи є перспективи збільшення суми фінансування проектів громади?

Сума проекту визначена на рівні 50,000 гривень. Для проектів вартістю менш ніж 100,000 гривень сума може складати менше ніж 50,000, тоді як для проектів з вартістю понад 100,000 ця сума становитиме 50,000 грн. Питання щодо можливості впровадження додаткових проектів буде вирішено відразу після завершення процесу відбору громад та по результатам попередньої оцінки розмірів потенційних міні-проектів.

Якими є часові рамки впровадження проектів в громаді?

Часові рамки впровадження проектів в громадах чітко визначаються в залежності від періоду впровадження проекту СВА та циклу Проекту. Звідси, максимальну кількість строків задачі (тобто дат, після яких виконання проекту вважається завершеним) визначено так:

- січень 2011 - передача завершених проектів
- грудень 2010 - впровадження завершених проектів
- грудень 2009 - схвалення проектів
- вересень 2009 - завершення стадії розробки проектів

Якою саме буде підтримка Проекту СВА?

50,000 гривень на проект, що здійснюється в рамках однієї громади, до 5 проектів на район або 40 проектів на область. Крім того, надається підтримка в розбудові потенціалу, в тому числі кадрового, яка передбачає проведення тренінгів, поїздки, обладнання тощо.

Громаді може бути складно сплатити 5% вартості проекту. Чи можна, щоб цю суму від імені громади сплатила інша організація?

Участь громади у здійсненні витрат є обов'язковою. Жодна інша організація не може замінити в цьому громаду. Власне, участь у здійсненні витрат сприяє підвищенню рівня причетності членів громади до впровадження проекту та вмотивує їх на впровадження проекту в майбутньому. Як приклад, члени громад, що беруть участь ПРИК, ЧПВР та МПВСР сплачують від 13% - 40% вартості проектів. Це свідчить про те, що громади зможуть сплатити 5%.

Як рівноправний партнер обласні органи влади повинні також мати рівне право голосу в процесі відбору районів. Чи передбачено систему спільного прийняття рішень?

Текст угоди про партнерство включає пункт про спільне прийняття рішень

Обласні/районні органи влади вже визначили проекти та громади, яким надаватиметься підтримка. Також уже були прийняті бюджети. Чи може Проект СВА додати свої кошти для впровадження проектів в громадах?

Проекти слід впроваджувати за чіткого дотримання методології СВА, яка включає таке:

- мобілізацію громади
- план розвитку громади
- розробку проекту, для впровадження в громаді
- впровадження проекту в громаді

Участь Проекту СВА у фінансуванні вже визначених органами влади місцевих ініціатив спотворює

саму ідею Проекту та ставить під сумнів досягнення Проектом запланованих для його впровадження результатів. Ініціатива повинна йти від самої громади, а місцеві органи влади повинні підтримувати її впровадження. Проект СВА має забезпечити проходження громадою всіх необхідних процесів для того, щоб отримати визначений рівень фінансування. Отже, оцінку слід завершити до того, як Проект СВА візьме на себе зобов'язання.

В селах вже існують неурядові та громадські організації. Чи буде Проект підтримувати такі організації, чи підтримуватиме створення нових?

Немає необхідності створювати ще одну організацію громади, якщо така вже існує. Проект СВА після проведення належної оцінки працює за принципом „пересадки” та адаптації вже існуючих організацій.

СВА вимагає, щоб організації громади відкривати свій власний рахунок, операції на якому повинні здійснювати довірені особи. Посадові особи, такі, наприклад, як Голови сільської ради, вже користуються довірою громади. Якщо громада вирішить запропонувати, щоб кошти гранту надходили на рахунок сільської ради, чи погодиться на це СВА?

СВА вимагає, щоб організації громади мали свій власний рахунок, і ця вимога є обов'язковою.

Хто повинен готувати проектну документацію? Чи сплатить СВА вартість такої підготовки?

СВА очікує, що допомогу Організаціям громади у підготовці технічної документації надаватимуть технічні відділи. За відсутності таких підрозділів громада може скористатися допомогою зовнішніх джерел (організацій фахівців). Вартість послуг такого зовнішнього джерела може бути включена у пропозицію проекту і може сплачуватися або громадою (як частина спільного розподілу витрат), або ж її може сплатити СВА.

Ми багато чули про такі проекти. Надаються кошти гранту, а потім про них просто забувають, ніхто не знає, що з ними сталося. Як Проект СВА може гарантувати широкому загалу належне використання коштів гранту, що надається громаді?

Проект СВА слідкує за дотриманням певних вимог, покликаних гарантувати високий рівень прозорості та підзвітності щодо використання грантових коштів. По-перше, публічно повідомляється інформація про кошти, які передаються громаді. По-друге, переказ коштів здійснюється траншами, а це означає, що належне використання попереднього траншу становить обов'язкову передумову для отримання наступного траншу. По-третє, існує комітет з нагляду за якістю, до складу якого входять представники різних підрозділів, які час від часу перевіряють кількість та якість виконаної роботи. Саме на основі звіту цього комітету і здійснюються переказ наступного траншу. По-четверте, існує система громадського аудиту, у відповідності до якої члени громади та ключові зацікавлені особи проводять соціальний аудит проекту та надають свій дозвіл на виділення наступного траншу коштів за умови його належного впровадження. По-п'яте, Проект СВА приділяє особливу увагу інформаційній присутності, а це означає, що до процесу висвітлення діяльності Проекту час від часу залучаються засоби масової інформації, аби належним чином інформувати про виділені Проектом ресурси та результати досягнуті за їх використання. Крім того, на кожному з майданчиків, де впроваджується проекти будуть поставлені вивіски, для того, щоб громадяни могли бачити скільки ресурсів було виділено і яких результатів було досягнуто. По-шосте, налагоджено систему моніторингу, яка передбачає регулярне відстеження фахівцями Проекту СВА поступу у впровадженні проекту та досягнуті результати.

Чому б Проекту СВА не перераховувати кошти місцевим органам влади, які потім передадуть ці кошти місцевим громадам?

Проект СВА передбачає пряме виділення коштів Організаціям громад.

Для обласних органів влади було б легше виділити офісне приміщення у місцевому ресурсному центрі, який функціонує як неурядова організація. Чому Проект наполягає на отриманні офісного приміщення в обласній адміністрації?

СВА має на меті створити ресурсний центр в рамках обласної адміністрації та навчити щонайменше одного з її працівників використовувати пропаговану Проектом методологію. В такий спосіб обласний орган влади може скористатися інституційною пам'яттю та більш активно використовувати такий ресурсний центр навіть після завершення Проекту. Саме виходячи з таких міркувань Проект СВА наполягає на тому, щоб мати офісне приміщення в обласній адміністрації чи в будь-якому з її відділів, розташованих в інших частинах міста.

Додаток 3. Список заявок від районів на участь у Проекті від районів

№	Область	Оголошено конкурс на участь у Проекті	Остаточний термін подачі заявок	Райони, що подали заявки на участь у Проекті		
1	Рівненська обл.	13 лютого	12 березня	1. Березнівський 2. Демидівський 3. Дубенський і 4. Дубровицький 5. Гощаківський 6. Корецький	7. Костопільський 8. Млинівський 9. Острозький 10. Радивилівський 11. Рівненський	12. Рокитнівський 13. Сарненський 14. Володимирецький 15. Заріченський 16. Здолбунівський
2	Полтавська	19 Лютого	11 березня	1. Чорнігінський 2. Чутівський 3. Гадацький 4. Глобинський 5. Гребінківський 6. Кобеляцький 7. Котелевський	8. Козельченський 9. Кременчуцький 10. Лохвицький 11. Машівський 12. Миргородський 13. Новосанжарський 14. Оржицький	15. Полтавський 16. Пирятинський 17. Решетилівський 18. Семенівський 19. Шушатський 20. Зінківський
3	Сумська	20 лютого	12 березня	1. Вуринський 2. Конотопський 3. Краснопільський 4. Кролевецький	5. Липоводолинський 6. Недригайлівський 7. Охтирський 8. Середньо- Будський	9. Сумський 10. Тростянецький 11. Великописарівський 12. Ямпільський
4	Луганська	22 Лютого	14 березня	1. Антрацитівський 2. Білокуракинський 3. Біловодський 4. Кременський	5. Литихинський 6. Харківський 7. Попаснянський 8. Словяносербський	9. Станично-Луганський 10. Старобільський 11. Сватівський 12. Троїцький
5	Житомирська	26 Лютого	18 березня	1. Андрушівський 2. Барановський 3. Бердичівський 4. Брусилівський 5. Черняхівський 6. Червоноармійський 7. Чуднівський 8. Коростеньський	9. Коростишівський 10. Лукинський 11. Любарський 12. Малинський 13. Народицький 14. Новоград-Волинський 15. Олевський	16. Овруцький 17. Попільнянський 18. Радомишльський 19. Романівський 20. Ржищівський 21. Володарсько-Волинський 22. Смільчинський 23. Житомирський
6	Івано-Франківська	28 Лютого	20 березня	1. Богородчанський 2. Долинський 3. Галицький 4. Городенківський 5. Калушський	6. Коломийський 7. Надвірнянський 8. Рогатинський 9. Рожнятівський	10. Снятинський 11. Глумцький 12. Тисьменицький 13. Яремче-сільська рада
7	Запорізька	6 березня	27 березня	1. Бердянський 2. Чернігівський 3. Гуляйпільський 4. Куйбишевський	5. Михайлівський 6. Новомуколоківський 7. Пологівський 8. Василівський	
8	Одеська	11 березня	1 квітня	1. Арцизький 2. Білгород-Дністровський 3. Біляївський	4. Болградський 5. Фрунзівський 6. Іванівський	7. Кодимський 8. Котовський 9. Савранський
9	Кіровоградська	14 березня	4 квітня	1. Бобринецький 2. Гайворонський 3. Голованівський 4. Компаніївський 5. Малови́ськівський	6. Новгородківський 7. Ново-архангельський 8. Новомиргородський 9. Ново український 10. Олександрійський	11. Петровський 12. Ульяновський 13. Устинівський 14. Вільшанський 15. Знамянський
10	Закарпатська	21 березня	11 квітня	1. Берегівський 2. Іршавський 3. Хустський 4. Міжгірський	5. Мукачівський 6. Перечинський 7. Рахівський 8. Свалявський	9. Тячівський і 10. Ужгородський 11. Великоберезнянський 12. Воловецький

11	Чернівецька	25 березня	15 квітня	1. Герцяїаський 2. Глибоцький 3. Хмельницький 4. Хотинський	5. Кіцманський 6. Новоселецький 7. Путилівський 8. Сокирянський	9. Сторожинецький 10. Вижицький 11. Заставнівський
12	Тернопільська	26 березня	16 квітня	1. Бережанський 2. Борщівський 3. Бучацький 4. Чортківський 5. Гусятинський	6. Козівський 7. Кременцький 8. Ланівецький 9. Монастирський 10. Підгаєцький	11. Під волочиський 12. Тербовлянський 13. Тернопільський 14. Збарський 15. Зборівський
13	Хмельницька	27 березня	17 квітня	1. Чмеровецький 2. Деражнянський 3. Дунаєвецький 4. Ізяславський 5. Камянець-Подільський	6. Хмельницький 7. Красилівський 8. Летичівський 9. Новоюницький 10. Полонський 11. Шепетівський	12. Славутицький 13. Старокостянтинівський 14. Старосинявський 15. Вінковецький 16. Волочеський 17. Ярмолинецький
14	Львівська	28 березня	18 квітня	1. Буський 2. Городоцький 3. Мостицький 4. Миколаївський 5. Перемишлянський	6. Пустомитівський 7. Радехівський 8. Самбірський 9. Сокалівський 10. Старосамбірський	11. Турківський 12. Яворівський 13. Жидячівський 14. Золочівський
15	Вінницька	2 квітня	23 квітня	1. Барський 2. Бершадський 3. Чечелицький 4. Чернівецький 5. Іллінецький 6. Калинівський 7. Козятинський 8. Крижопільський	9. Літинський 10. Липовецький 11. Могилів-Подільський 12. Миранокириловецький 13. Немирівський 14. Оратівський 15. Піщанський 16. Погребищенський	17. Теплицький 18. Томашпільський 19. Тростянецький 20. Тульчинський 21. Тиврівський 22. Ямпільський 23. Хмельницький 24. Жмеринський
16	Київська	9 квітня	30 квітня	1. Баришівський 2. Фастівський 3. Іванівський 4. Кагарлицький	5. Миронівський 6. Переяслав – Хмельницький 7. Ржищів – міська рада	8. Сквирський 9. Ставищанський 10. Тетіївський 11. Яготинський
17	Миколаївська	10 квітня	1 травня	1. Баштанський 2. Березнгувацький 3. Братський 4. Доманівський 5. Казанківський	6. Кривоозерецький 7. Миколаївський 8. Очаківський 9. Снігурівський	10. Веселинівський 11. Вознесенський 12. Єленецький 13. Жовтневий
18	Волинська	14 квітня	5 травня	1. Горохівський 2. Іваничівський 3. Камін-Кашурський 4. Ковельський 5. Локачинський	6. Любечівський 7. Любомилівський 8. Маневецький 9. Ратнівський 10. Рожищенський	11. Шацький 12. Старовижнівський 13. Турівський 14. Володимир-Волинський
19	Чернігівська	25 квітня	16 травня	1. Бахмацький 2. Бортнянський 3. Чернігівський 4. Городянський 5. Коропський 6. Крюківський 7. Козелецький	8. Куликівський 9. Менський 10. Ніжинський 11. Новгород-сіверський 12. Прилуцький 13. Ріпкинський	14. Щорський 15. Семенівський 16. Сосницький 17. Срібнянський 18. Талаївський 19. Варненський
20	Херсонська	22 травня	12 червня	1. Белозерський 2. Голо пристанський 3. Горностаївський	4. Новотріцький 5. Садовський 6. Цюрупинський	7. Великопетиський 8. Великоолександрівський 9. Високопільський
21	АРК	23 травня	13 червня	1. Бахчисарайський 2. Білогірський 3. Чорноморський	6. Красно гвардійський 7. Красно перекопський 8. Ленінський	10. Первомайський 11. Раздольненський 12. Сакський

				4. Джанкойський 5. Кіровський	9. Ніжнегорський	13. Советський
22	Дніпропетровська	6 серпня	27 серпня	1. Магдалинівський 2. Солонянський 3. Петропавлівський 4. Дніпропетровський	5. Васильковський 6. Покровський 7. Софійський 8. Синельниковський	
23	Донецька	*		1. Володарський 2. Жданівська- міська рада		
24	Черкаська	28 серпня	18 вересня	1. Лисянський 2. Тальнівський		
25	Харківська	25 червня	16 липня	1. Барвінківський 2. Близнюківський 3. Богодухівський 4. Великобурлуцький 5. Дергачівський	6. Зачепилівський 7. Золочівський 8. Ізюмський 9. Кегичівський 10. Краснокутський	11. Лозівський 12. Нововодолазький 13. Первомайський 14. Сахновщинський

Додаток 4.
Інформація про засідання з відбору районів

№	Область	Дата засідання	Представники керівництва області	Відібрані райони	Райони з резервного списку
1	АРК	14.08.08	► Морозова Наталя Миколаївна, Консультант відділу з забезпечення діяльності постійних комісій Верховної Ради АРК та організаційної роботи, управління з організаційних питань секретаріату Верховної Ради АРК.	Красногвардійський Кіровський Советський Джанкойський Роздольненський Сакський Первомайський Красноперекопський	Чорноморський, Білогірський
2	Вінницька	20.06.08	► Андрій Петрович Гижко, начальник головного управління економіки обласної адміністрації, Вінницька Обласна державна адміністрація; ► Леонід Кирилович Козодой, голова постійної бюджетної комісії Вінницької обласної ради	Муровано-Куриловецький, Оратівський, Тростянецький, Жмеринський, Хмельницький, Тиврівський, Бершадський	Ямпільський, Чернівецький, Могилів-Подільський, Погребищенський
3	Волинська	12.08.08	► Борис Загрева, заступник Голови ОДА; ► Василь Дмитрук, заступник голови ОР	Ратнівський Володимир-Волинський Шацький Любешівський Турійський Ковельський Локачинський Іваничівський	Любомильський Горохівський Старовижівський Рожищанський
4	Житомирська	19.05.08	► Наталія Петрівна Арендарчук, начальник відділу зовнішніх зносин, Житомирська Обласна державна адміністрація, ► Віктор Михайлович Градівський, начальник Відділу інвестиційної діяльності, Житомирська Обласна державна адміністрація	Чуднівський, Черняхівський, Андрушівський, Любарський, Червоноармійський, Коростишівський, Луганський та Олевський	Народичський, Рамоновський, Володар-Волинський, Коростенський
5	Закарпатська	22.07.08	► Гоблик Володимир Васильович, заступник голови Закарпатської обласної державної адміністрації ► Брензович Василь Іванович, заступник голови Закарпатської обласної Ради	Тячівський Міжгірський Перечинський Рахівський Свалявський Воловецький Берегівський Великоберезнянський	Іршавський Ужгородський Мукачівський Хустський
6	Запорізька	18.07.08	► Віктор Бухтіяров, головний спеціаліст управління організаційного забезпечення діяльності Ради виконавчого апарату Запорізької обласної Ради ► Елла Слепян, начальник головного управління економіки, Запорізька Обласна державна адміністрація	Миколаївський, Приморський, Гуляйпільський, Бердянський, Чернігівський, Пологівський, Великобілозерський, Куйбишевський	Новомихайлівський, Василівський

7	Івано-Франківська	03.06.08	► Федюк Василь Миколайович, начальник управління євроінтеграції та інвестиційної політики, Івано-Франківська ОДА	Тлумацький, Надвірнянський, Коломийський, Рогатинський, Городенківський, Снятинський, Рожнятівський, Галицький	Долинський, Богородчанський, Тисменицький та Яремчанська МР
8	Київська	13.06.08	► Юрій Васильович Ковбасюк, заступник голови облдержадміністрації з питань економіки, фінансів, зовнішніх зносин та інвестиційної діяльності, Київська Обласна державна адміністрація;	Тетіївський, Сквирський, Переяслав-Хмельницький, Ставищенський, Іванківський, Миронівський, Фастівський, Кагарлицький, м. Ржищів	Яготинський, Баришевський
9	Кіровоградська	14.08.2008	► Чупрун Вікторія Миколаївна - начальник головного управління економіки Кіровоградської облдержадміністрації, ► Бондар Яків Андрійович - заступник голови Кіровоградської обласної ради	Бобринецький, Гайворонський, Маловисківський, Новомиргородський, Новоукраїнський, Олександрівський, Петрівський, Світловодський	Олександрівський, Новоархангельський, Онуфріївський, Устинівський
10	Луганська	19.05.08	► Юрій Анатолійович Атюшкін, начальник Відділу європейської інтеграції та виставкової діяльності Головного Управління економіки, Луганська Обласна державна адміністрація	Попаснянський, Сватівський, Біловодський, Білокуракинський, Кременський, Старобільський, Антрацитівський, Станично-Луганський	Марківський, Лутугинський
11	Львівська	01.07.08	► Валерій Пятак, перший заступник Голови Львівської обласної державної адміністрації ► Лев Захарчишин, заступник Голови Львівської обласної ради	Старосамбірський, Турківський, Яворівський, Мостиський, Самбірський, Жидачівський, Перемишлянський, Буський	Сокальський, Радеківський, Золочівський, Миколаївський.
12	Миколаївська	26.08.08	► Гонзарь Олександр Іванович, депутат Миколаївської обласної ради; ► Ларін Юрій Володимирович, депутат Миколаївської обласної ради; ► Ганна Василівна Маміна, провідний спеціаліст головного управління економіки Миколаївської обласної державної адміністрації;	Доманівський, Березнегуватський, Снігурівський, Вознесенський, Веселинівський, Кривоозерський, Очаківський, Еланецький	Казанківський, Жовтневий, Баштанський, Братський
13	Одеська	18.07.08	► Олег Муратов, заступник начальника головного управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції, Одеська Обласна державна	Іванівський, Савранський, Білгород-Дністровський, Болградський, Котовський	Біляївський

			адміністрація	Фрунзівський Кодимський Арцизький	
14	Полтавська	01.07.08	► Петро Васильович Ворона, заступник голови Полтавської обласної ради	Лохвицький Пирятинський Козельщинський Котелевський Семенівський Оржицький Чорнухівський Решетилівський	Кобеляцький Чутівський Кременчуцький Гадяцький
15	Рівненська	19.05.08	► Степан Іванович Павлюк, заступник голови, ОДА ► Світлана Ярославівна Турчинюк, консультант відділу з питань управління об'єктами спільної власності територіальних громад виконавчого апарату, ОР	Зарічненський, Сарненський, Дубровицький, Рокитнівський, Млинівський, Радивилівський, Корецький, Гоцанський	Острозький, Володимирецький , Костопільський, Березнівський, Демидівський
16	Сумська	03.06.08	► Віра Вячеславівна Павлова, Начальник відділу інвестицій та соціального розвитку територій ОР; ► Міськов Володимир Миколайович, заступник начальника Голового управління економіки ОДА	Середино-Будський, Краснопільський, Ямпільський, Липоводолинський, Великописарівський, Тростянецький, Охтирський. Буринський	Сумський, Недригайлівський , Конотопський, Кролевецький
17	Тернопільська	25.06.08	► Ігор Івашук, перший заступник начальника головного управління економіки, ОДА; ► Володимир Чубатий, начальник відділу соціально- економічного розвитку і бюджетного планування виконавчого апарату ОР	Бережанський, Монастирський, Гусятинський, Підволочиський, Лановецький, Зборівський, Козівський, Теребовлянський	Підгаєцький, Бучацький, Збаразький, Тернопільський
18	Харківська	14.08.08	► Павел Князев заступник Начальника управління зовнішньоекономічних зв'язків та європейської інтеграції ОДА ► Володимир Цимбалюк, заступник Голови комісії з питань регламенту, депутатської діяльності, місцевого самоврядування та адмін- територіального устрою, ОР	Близнюківський, Богодухівський, Великобурлуцький, Золочівський, Ізюмський, Нововодолазький, Первомайський, Сахновщинський	Дергачівський, Зачепилівський, Кегичівський, Краснокутський, Лозівський
19	Херсонська	01.07.08	► Лариса Павлівна Оленковська, заступник голови Херсонської обласної державної адміністрації	Високопільський Горностаївський Білозерський Голопристанський Скадовський Новотроїцький Великоолександрівськ ий Великопететиський	Цюрупинський
20	Хмельницька	05.08.08	► Панасюк М.В., начальник управління з питань розвитку місцевого самоврядування та інформаційного забезпечення ОР ► Молчан Л.С., начальник	Шепетівський Славутський Красилівський Білогірський Деражнянський Ізяславський	Новоушицький Віньковецький Хмельницький Старокостянтинів ський

			відділу дорадництва, розвитку сільської місцевості та аграрного ринку Головного управління агропромислового розвитку ОДА	Летичівський Городоцький	
21	Чернівецька	18.07.08	► Людмила Миколаївна Панова, перший заступник начальника головного управління економіки Чернівецької обласної державної адміністрації	Вижницький Герцаївський Глибоцький Кельменецький Кіцманський Путильський Сокирянський Сторожинецький	Заставнівський Новоселицький Хотинський
22	Чернігівська	03.06.08	► Обушний Олег Олексійович - заступник голови Чернігівської облради; ► Булат Василь Володимирович, заступник начальника управління регіонального розвитку Чернігівської Обласної державної адміністрації;	Коропський, Щорський, Срібнянський, Ріпкинський, Менський, Борзнянський, Корюківський, Куликовський	Чернігівський, Козелецький, Варвинський, Бахмацький

Додаток 5.
Проведення прес конференцій для оголошення результатів відбору районів

Область	Дата	Місце	Учасники від ОДА/ОР	К-ть медіа
Вінницька	25.06.08	ОДА	В. Коровій, Перший заступник голови ОДА; Л. Козодой, голова бюджетної комісії Вінницької обласної рада	9
Житомирська	05.06.08	ОДА	І.Орлов, Заступник Голови ОДА З. Янченко, начальник управління економіки ОДА Н. Арендарчук, начальник відділу зовнішніх зносин ОДА	6
Івано-Франківська	13.06.08	ОР	В.Семків, начальник головного управління з питань туризму, євроінтеграції, зовнішніх зв'язків та інвестицій ОДА; В. Федюк, начальник управління євроінтеграції та інвестиційної політики ОДА ;	10
Київська	24.06.08.	ОДА	В. Ульяновченко, Голова Київської ОДА, В. Майбоженко, Голова Київської обласної ради	16
Рівненська	27.05.08	ОДА	С. Павлюк, заступник голови ОДА, І. Тимошенко, начальник головного управління економіки та інвестиційної політики ОДА	11
Чернігівська	04.06.08	ОДА	О. Бельський, заступник Голови ОДА Т.Данилова, керівник департаменту регіонального розвитку	6
Херсонська	16.07.08	ОДА	Самсоненко Л.А. -начальник управління зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності	4
Львівська	04.07.08	ОР	Лев Захарчишин - заступник Голови обласної ради, Олена Кретьова - головний спеціаліст управління економіки ЛОДА	11
Полтвська	15.07.08.	Полтавський ун-т	Заступник голови ОДА Андрій Баранов, Заступник голови облради Петро Ворона	11
Тернопільська	02.07.08	ОДА	Флісак Андрій Антонович перший заступник голови Тернопільської ОДА , Івашук Ігор Євгенович, перший заступник начальника головного управління економіки Тернопільської ОДА.	11
Черкаська	28.08.08	ОДА	заступник голови ОДА, заступник голови обласної ради, заступники голів РДА	5
Харківська	28.08.08	Прес центр «Майдан свободи»	Представники ОДА та обласної ради.	3
Хмельницька	06.08.08	ОДА	Кирилюк Володимир Борисович; Панасюк Микола 14Васильович	9
Кіровоградська	18.08.08	ОДА	Чупрун Вікторія Миколаївна - начальник головного управління економіки Кіровоградської облдержадміністрації, Бондар Яків Андрійович - заступник голови Кіровоградської обласної ради	11
Волинська	13.08.08	ОДА	1. Загрева Борис Юхимович, заступник голови Волинської обласної ради 2. Блещук Олександр Аркадійович, заст. нач. гол. управл. економ. Волинської ОДА	2
Запорізька	06.08.08	ОДА	Міщанин В.В.(начальник управління зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності ОДА), Коплик Н.М.(спеціаліст управління преси ОДА)	9

Додаток 6.

Відповіді на запитання учасників районних семінарів**Яку користь отримує Програма розвитку ООН при підтримці українського села?**

Одним із завдань Програми розвитку ООН є сприяння країнам усього світу у зменшенні рівня бідності і покращенні умов життя людей. Україна стикнулася з проблемою бідності та умов проживання, що погіршилися у зв'язку з низьким рівнем надання основних громадських послуг, причиною появи яких часто стають несправні та неефективні комунальні інфраструктури. Рівень бідності у багатьох українських селах є критичним, а також є велика кількість вирішальних соціальних проблем, котрі мають бути розв'язані. Тому, звертаючись до цих проблем, Програма розвитку ООН підтримує український уряд, місцеву владу та громади. Вона реалізується шляхом використання проектів розвитку, таких як СВА(Місцевий розвиток орієнтований на громаду). Він справді виконує свої обов'язки згідно з інструкціями та ресурсами, які забезпечені керівництвом. Неможливим є пряме чи непряме повернення ресурсів СВА, використаних, як грант. Тому, Проект не має мети отримання вигоди від своїх клієнтів чи цільових бенефіціарів.

Чому люди повинні довіряти Проекту та робити фінансові внески? Хто буде збирати ресурси? Хто відповідальний за їх використання?

Підходом роботи СВА є співпраця з місцевими громадами, керівництвом та підприємцями, що заснований на таких елементах як: прозорість, підзвітність та партнерство. Партнерство ґрунтується на взаємодовірі. Проект покладається на достатню розсудливість партнерів на місцях у виборі локальних пріоритетів, котрі здійснюються на основі розподілу витрат. Проект, як інші партнери, вносить свою частку для виконання місцевих програм, включаючи громади, що отримують допомогу. За збір і витрату коштів, які надходять з різних джерел, відповідальна громада, що отримує допомогу. З цією метою представники громади створюють законну організацію, відкривають рахунок у банку та підтримують прозору розрахункову систему. Проект місцевого розвитку громади перераховує свою частку на рахунок громадської організації сподіваючись, що вона використовує ресурси відповідно до фінансових принципів Програми розвитку ООН. Проект забезпечує громадську організацію необхідним навчанням для того, щоб вона була спроможною виконати завдання з високим рівнем прозорості та підзвітності. Протягом всього процесу Проект покладається на локальних партнерів і очікує довіри натомість.

Яким повинен бути правовий статус організації громади?

Організація громади може бути зареєстрована за будь яких можливих законних умов країни. Рішення приймається представниками громади. Найкращий статус той, який дозволяє організації отримати грант від Проекту та інших джерел; дозволяє використовувати надані кошти керуючись рішеннями членів громади; дозволяє громадській організації передавати власність для занепокоєного керівництва чи зберігати у власному інвентарному списку; дозволяє організації збільшувати плату за користування учасникам, що отримують допомогу, і підтримувати систему, створену або реконструйовану за підтримки проекту.

Чи може громада виконувати більше ніж один проект?

Так, але частка СВА для одного проекту складає максимум 10000 доларів. Ця сума не може бути збільшеною, навіть, якщо громада може прийняти більш ніж одну пропозицію.

Чи включає в себе п'ятивідсотковий внесок громади приблизну ціну розробки проекту?

Так.

Чи розподіл частки є однаково прийнятним для місцевого керівництва всіх рівнів, наприклад, чи повинен місцевий бюджет покривати 45% вартості мікро-проекту, що включає в себе 20% з обласного бюджету, 20% з районного та 5% від сільської чи міської ради?

Ні, це не є однаковим для всіх. Пропорція частки витрат може змінюватися в залежності від можливостей бюджету з конкретним рівнем керівництва з метою визнання мікро-проекту громадою. Це також може змінюватися в залежності від взаємної домовленості чи порозуміння між партнерами.

Деякі мікро-проекти є особливими, наприклад, купівля шкільного автобуса та його обслуговування. Яким чином це увійде в кошторис громадської організації? Чи буде прийнятним в такому випадку внесення до фінансового кошторису транспортного устаткування; наприклад, районного відділу освіти, який буде ремонтувати та обслуговувати його?

Так, внесення транспортного устаткування до фінансового кошторису є можливим, але нормативна база має бути забезпечена місцевими та районними органами влади. Важливим є те, що громада, яка отримує прибуток, зобов'язана взяти відповідальність за підтримку системи на себе.

Що може зробити проект у випадку інфляції та росту цін?

Після того, як схвалено бюджет мікро-проекту та підписано фінансову угоду, додаткове фінансування з боку Проекту є можливим. Щоб зменшити проблеми пов'язані з інфляцією, рекомендується: (а) розглядати такий ризик під час підготовки або планування проекту; (б) уникати затримки імплементації.

Чи зростуть шанси досягнення успіху, якщо громада охопить декілька пріоритетних сфер Проекту?

Навіть, якщо громада стикнеться з декількома проблемами розвитку, вона не повинна вирішувати всі проблеми одночасно під час проведення проектів. Це буде важко, оскільки людям набридне робити фінансові та інші внески у проекти. Крім того, кожен проект вимагатиме різноманітну адміністративну та фінансову точність, і може створити конфлікт. Тому, рекомендовано братися за пріоритети по черзі, навіть, якщо є шанс досягти успіху.

Чи є регульованою кількість учасників громадської організації?

В принципі, процес самоорганізації повинен включати не менше 80% домашніх господарств розташованих на території, яка розглядається. Цією територією може бути село або група сусідніх сіл; будинків вздовж вулиці чи помешкань в багатоповерховому будинку і т.п. Це не є доречним з точки зору можливості участі лише декількох домашніх господарств. Так само, не є доречною участь великої кількості домашніх господарств, з точки зору взаємодії та консенсусу, який базується на прийнятті рішень. Отже, громадську організацію, що складається з 40-80 чоловік вважають доречною. Якщо є більша кількість охочих, рекомендовано заснувати більшу кількість організацій та об'єднати їх в асоціацію. У такий самий спосіб, менші громади, розташовані поблизу, можуть об'єднатися, щоб сформувати більшу організацію.

Чи будуть громади та сільські ради мати можливість брати участь в Проекті СВА?

На даному етапі ми працюємо тільки з п'ятьма сільськими та міськими радами в районі. У випадку високого рівня успіху від існуючого партнерства та додаткового фінансування з боку жертводавців, в майбутньому можливим стане збільшення кількості сільських чи міських рад.

Додаток 7.

Зведена інформація про проведення районних семінарів

№	Назва району	Дата проведення районного семінару	Дата підписання Угоди про партнерство	К-ть учасників	К-ть медіа	Представники від ОДА та Проекту		
						ПІБ	Посада	Установ а
ЧЕРНІГІВСТКА ОБЛАСТЬ								
1	Корюківський	24.06.08	24.06.08.	24	2	Чорнуха В.І.	заст. голови	РДА
						Хроленко В.Д-	голова	РР
2	Куликівський	26.06.08	26.06.08.	19	2	Шпак О.А.	голова	РДА
						Мельник	голова	РР
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Галицький	26.06.2008	26.06.2008	32	2	Івасишин Г.М.	перший заступник	РДА
						Бобрис М.І., РР	керівник апарату	РР
2	Рогатинський	26.06.2008	26.06.2008	31	3	Галуза І.Й.	1-й заст. голови	РДА
						Попель М.Б	голова	РР
3	Рожнятівський	27.06.2008	27.06.2008	28	1	Жолобак П.М.	заст. голови	РДА
						Новицький Р.М.	Голова	РР
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Станично-Луганський	02.06.2008	01.06.2008	22	0	Гладких Ю.М.,	перший заст. голови	РДА
2	Сватівський	03.06.2008	27.06.2088	20	1	Русанова Л.П.	перший заст. голови	РДА
3	Кремінський	03.06.2008	26.06.2008	15	1	Прокопенко Ю.О.	в.о. голови	РДА
						Назаренко Ю.І.	заст. голови	РР
4	Антрацитівський	04.06.2008	01.06.2008	20	1	Рудь М.М	Голова	РДА
5	Білокуракинський	05.06.2008	06.06.2008	14	1	Іванченко С.І.	голова	РДА
6	Старобільський	05.06.2008	07.06.2008	14	1	Григоренко О.О.	в.о. 1-го заст. голови	РДА
7	Біловодський	06.06.2008	07.06.2008	15	1	Морозова Л.М.	заст. голови	РДА
8	Попаснянський	10.06.2008	07.06.2008	15	2	Михайлюк В.І.	заст. голови	РДА
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Зарічненський	05.06.2008	05.06.2008.	28	1	Саган В. П.	в.о.голови	РДА
						Доронін О.В.	заст. голови	РР
2	Дубровицький	05.06.2008	05.06.2008	35	2	Стрибулевич Л.Ф.	голова	РДА
3	Рокитнівський	06.06.2008	06.06.2008	45	2	Поліщук В.П.	голова	РДА
						Близнюк В.П.	голова	РР
4	Сарненський	12.06.2008	12.06.2008	30	2	Рухер П. В.	голова	РДА
						Прозапас О.І.	заступник голови	РР
5	Корецький	06.06.2008	06.06.2008	30	2	Сивий Р.П.	голова	РДА
						С.Яковець	заступник голови	РР
6	Гошанський	06.06.2008	06.06.2008	25	2	Загіней Ю.	заступник голови	РДА
						Гречич С.М.	голова	РР
7	Млинівський	09.06.2008	09.06.2008	33	2	Кислюк В.О.	голова	РДА
						Шинкар В.А.	голова	РР
8	Радивилівський	09.06.2008	09.06.2008	30	1	Кушницький В.Р.	заступник голови	РДА
						М. Петрушок	заступник голови	РР

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Середино-Будський	18.06.2008	18.06.2008	18	0	Ніколаєв В.М.	голова	РДА
						Ген Г.А.	голова	РР
2	Ямпільський	18.06.2008	18.06.2008	16	2	Животенюк В.П.	голова	РДА
						Кулинич С.І.	голова	РР
3	Буринський	19.06.2008	19.06.2008	26	0	Браженко С.І.	голова	РР
4	Липоводолинський	19.06.2008	19.06.2008	19	1	Якуб Г.М.	голова	РР
5	Тростянецький	25.06.2008	25.06.2008	24	1	Курило О.М.	радник голови	РР
6	Охтирський	25.06.2008	25.06.2008	22	1	Шарай І.С.	голова	РДА
						Ситник Ю.В.	голова	РР
7	Великописарівський	26.06.2008	26.06.2008	12	1	Косач О.Ф.	голова	РР
8	Краснопільський	26.06.2008	26.06.2008	26	1	Яремчук Ю.А.	в.о. голови	РДА
						Приходько М.В.	голова	РР
ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Андрушівський	10.06.2008	10.06.2008	28	1	Борисов Олег Анатолійович	Перший заступник	РДА
						Шпаківський Валерій Брониславович	голова	РР
2	Коростишівський	03.06.2008	03.06.2008	32	3	Олександр Григорович Братунь	Голова	РДА
						Андрій Опанасович Дорошенко	голова	РР
3	Черняхівський	30.05.2008	30.05.2008	27	1	Чорноморець	заступник голови	РР
4	Червоноармійський	05.06.2008	05.06.2008	40	1	Ліневич Валентин Віталійович	голова	РДА
						В.В. Галушинський	голова	РР
5	Чуднівський	06.06.2008	06.06.2008	37	1	Данілов Андрій Васильович	голова	РДА
						Катюха Тетяна Володимирівна	голова	РР
6	Любарський	09.06.2008	09.06.2008	24	1	Седов Сергій Петрович	Голова	РДА
						Кулик Вячеслав Володимирович	голова	РР
7	Олевський	04.06.2008	04.06.2008	26	1	Славянин Михайло Олександрович,	Перший заступник голови	РДА
						Ігнатюк Микола Панасович	заступник голови	РР
8	Лугинський	04.06.2008	04.06.2008	28	1	Семененко Андрій Глебович	Голова	РДА
						Пащук Віктор Васильович	голова	РР
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Білозерський	16.07.2008	16.07.2008	42	1	Самсоненко Л.А.	Нач.управлін ня	ОДА
						Артюшенко В.В.,	голова	РДА
						Карась В.П.	голова	РР
2	Скадовський	17.07.2008		24	1	Кручиненко С.М.	заст.голови	РДА
						Власенко А.В.	заст.голови	РР
3	Новотроїцький	18.07.2008	18.07.2008	25	1	Коцегубов А.С	заст. голови	ОДА
						Пінчук Н.С.	Голова	РДА
						Збаровський П.М.	голова	РР
4	Голопристанський	21.07.2008		27	1	Самсоненко Л.А.	начальник управління	ОДА

						Бесараб І.К.	заст. голови	РР
						Роман Т. П.	заст. голови	РДА
5	Горностаївський	22.07.2008	22.07.2008	40	1	Самсоненко Л.А.	начальник управління	ОДА
						Марчук І.В.,	голова	РДА
						Вермієнко Г.В.,	голова	РР
6	Великопетирський	22.07.2008	22.07.2008	15	1	В.П.Антипенко	в.о. голови	РДА
						Д.С.Папуша	голова	РР
7	Великоолександрівський	23.07.2008	23.07.2008	16	1	Л.М.Бережна,.	голова	РДА
						Ю.С.Терлецький	голова	РР
8	Високопільський	23.07.2008	23.07.2008	16	1	Качковський С.А.	голова	РДА
						Бутяєва Н.В.	голова	РР
КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Фастівський	03.07.2008	24.06.2008	29	3	Хрищенко В. О.	голова	РДА
						Кірілова О. В.	керуюча справами	РР
2	Сквиірський	03.07.2008	24.06.2008	29	3	Гольчинський В.О.	1й заст. голови	РДА
						Гриша В. В.	керуюча справами	РР
3	Тетіївський	04.07.2008	24.06.2008	55	2	Швалюк М. П.,	голова	РДА
						Катков В. Є.,	заст. голови	РР
4	Ставищенський	04.07.2008	24.06.2008	24	1	Кравчук О.Г.	Керуючий справми	РР
5	Кагарлицький	08.07.2008	24.06.2008	34	2	Черниченко Н.І.	заст. голови	РДА
6	П-Хмельницький	09.07.2008	24.06.2008	38	2	Усик В. С.	голова	РДА
						Шеремета В. В.	голова	РР
7	Миронівський	09.07.2008	24.06.2008	35	2	Куцак О. С.	1-й заст. голови	РДА
						Бондаренко М. Г.,	голова	РР
8	Іванківський	15.07.2008	24.06.2008	22	1	Сивачук В.Д.	1-й заст. голови	
						Василенко М.М.	голова	РР
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Мостиський	09.07.2008	09.07.2008	36	2	Візняк Ю.Я.	голова	РДА
						Вербаускас А.М.	голова	РР
2	Яворівський	09.07.2008	09.07.2008	34	2	Новосядло С.Ф.	голова	РДА
						Карпа І.П.	голова	РР
3	Жидачівський	11.07.2008	11.07.2008	32	1	Кос І.С.	голова	РДА
						Баліцкий Р.М.	голова	РР
4	Самбірський	15.07.2008	15.07.2008	43	2	Білак І.І.	голова	РДА
						Максимів І.Я.	голова	РР
5	Буський	16.07.2008	16.07.2008	24	2	Вовк М.Ф.	голова	РДА
						Замроз В.С.	голова	РР
6	Старосамбірський	17.07.2008	17.07.2008	36	2	Цепенда М. В.	голова	РДА
						Горбовий В.І.	голова	РР
7	Турківський	18.07.2008	18.07.2008	37	1	Бегей Б.М.	голова	РДА
						Лило Ю.Д.	голова	РР
8	Перемишлянський	21.07.2008	21.07.2008	24	1	ПАСКА О.В.	голова	РДА
						Винницький В.М.	голова	РР
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Пирятинський	23.07.08.	-	29	2	Митропан В.Д.	голова	РДА
						Рябоконт О.П.	голова	РР

2	Чорнухинський	23.07.08.	+	21	0	Лисенко Б.М.	голова	РДА
						Кривчун М. О.	голова	РР
3	Лохвицький	23.07.08.	-	35	0	Щуров В.С.	голова	РДА
						Борисенко В.І.	голова	РР
4	Семенівський	25.07.08.	-	42	1	Пипич Г.С.	голова	РДА
						Книш В.С.	голова	РР
5	Оржицький	25.07.08.	+	30	0	Чеп М.М.	голова	РР
6	Решетилівський	29.07.08.	+	42	1	п/а	п/а	п/а
7	Козельщинський	29.07.08.	-	36	0	п/а	п/а	п/а
8	Котелевський	29.07.08.	+	38	0	п/а	п/а	п/а

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

1	Теребовлянський	08.07.2008	08.07.2008	49	2	Поперечний С.І.	заст.голови	РДА
						Качан Й.П.	заст.голови	РР
2	Бережанський	08.07.2008	08.07.2008	41	2	Зінчук В.С.	голова	РДА
						Пуківський В. Б.	заст.голови	РР
3	Монастирський	09.07.2008	09.07.2008	32	2	Мельник В.І.	заст.голови	РДА
						Дудяк Р.Я.	Кер.справам и	РР
4	Ланівський	10.07.2008	10.07.2008	32	2	Хомінець В.П.	голова	РДА
						Кушнір Р. М.	заст.голови	РР
5	Козівський	11.07.2008	11.07.2008	34	2	Смішнюк П.М.	заст.голови	РДА
						Погайдак М.М.	голова	РР
6	Гусятинський	15.07.2008	15.07.2008	45	2	Триснюк В.М.	голова	РДА
						Турецький С.П.	голова	РР
7	Підволочиський	16.07.2008	16.07.2008	42	2	Олійник В.П.	голова	РДА
						Стадницький Б.К.	голова	РР
8	Зборівський	17.07.2008	17.07.2008	54	2	Гудима В.П.	заст.голови	РДА
						Бігус М.Б.	заст.голови	РР

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

1	Муровано-Куриловецький	02.07.2008	02.07.2008	54	2	Ревуцький В.А.	голова	РДА
						Іванцов П.В.	голова	РР
2	Тиврівський район	03.07.2008	03.07.2008	59	1	Томчук В.І.	голова	РДА
3	Жмеринський район	03.07.2008	03.07.2008	51	1	Сіроштан М.М.	1й заст.голови	РДА
						Гайдура Ф.П.	голова	РР
4	Теплицький район	04.07.2008	04.07.2008	52	2	Романюк В.І.	голова	РДА
						Трамбовецький Р.І.	голова	РР
5	Тростянецький район	08.07.2008	08.07.2008	32	1	Каратнюк М.Д.	голова	РДА
						Лобань Л.І.	голова	РР
6	Бершадський район	08.07.2008	08.07.2008	43	2	Шульц С.Л.	голова	РДА
						Бурлака М.Г.	голова	РР
7	Оратівський район	09.07.2008	09.07.2008	54	1	Покорнюк П.Ф.	голова	РДА
						Опалюк А.М.	голова	РР
8	Хмільницький район	10.07.2008	10.07.2008	57	2	Лановий В.Б.	голова	РДА
						Чмелюк В.А.	голова	РР

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

1	Глибоцький	07.08.2008	07.08.2008	15	2	Г.Ванзуряк	Голова	РР
2	Кельменецький	12.08.2008	12.08.2008	22	1	П.Телешман	Голова	РДА
						В.Дєдов	Голова	РР
3	Сокирянський	12.08.2008	12.08.2008	24	1	п.О.Кіструга	В.о. голови	РДА
						В.Козак	Голова	РР
4	Вижницький	13.08.2008	13.08.2008	22	1	О.Гриндей	Голова	РДА

						Ю.Никифоряк	Голова	РР
5	Герцаївський	14.08.2008	14.08.2008	16	1	В.Явецький	заст. голови	РДА
						Д.Годорог	голова.	РР
6	Кіцманський	15.08.2008	15.08.2008	25	1	В.Ящук	Голова	РДА
						М.Подільчук	Голова	РР
7	Сторожинецький	15.08.2008	15.08.2008	20	1	О.Данко	заст. голови	РДА
						І.Ліка	заст. голови	РР
8	Путильський	28.08.2008	28.08.2008	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Шепетівський	15.08.2008	15.08.2008	60	2	Маньковська Н.О.	заст. голови	РДА
						Капелюх М.П.	керуючий справами	РР
2	Славутський	18.08.2008	18.08.2008	41	3	Душнюк Г.І.	Голова	РДА
						Прилуцький В.Ф.	заст. голови	РР
3	Красилівський	19.08.2008	19.08.2008	60	2	Ковальчук Н.В.	заст. голови	РДА
						Арсенюк П.І.	Голова	РР
4	Білогірський	20.08.2008	20.08.2008	46	2	Кобера В.В.	Голова	РДА
						Ямчук М.Д.	Голова	РР
5	Деражнянський	21.08.2008	21.08.2008	26	2	Кручик В.К.	т.в.о. Голови	РДА
						Петришин Б.М.	Голова	РР
6	Ізяславський	27.08.2008	27.08.2008	38	2		Заст. голови	РДА
							Заст. голови	РР
7	Летичівський	28.08.2008	28.08.2008	31	2		Голова	РДА
							Голова	РР
8	Городоцький	29.08.2008	29.08.2008	28	2		Голова	РДА
							Голова	РР
КИРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Олександрівський	28.08.2008	28.08.2008	25	2	Невмержицький О.С.	перший заст. голови	РДА
						Степанов С.М.	голова	РР
2	Бобринецький	28.08.2008	28.08.2008	25	3	Рожкован С.М.	голова	
						Замша Л.О	голова	РР
ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Білгород-Дністровський	07.Сер	-	28	1	Зініч М.Ф.	заст. голови	РДА
2	Іванівський	08.Сер	-	14	1	n/a		
3	Болградський	11.Сер	-	35	1	Гайдаржи М.А.	заст. голови	РР
4	Арцизький	11.Сер	-	12		Давидов В.І.	голова	РДА
5	Фрунзівський	13.Сер	-	25	1	n/a	голова	РДА
6	Котовський	13.Сер	-	30	1	n/a		
7	Савранський	14.Сер	-	30		Бадюл М.В.,	голова	РР
						Благодір Л.Д.	заст. голови	РДА
8	Кодимський	14.Сер	-	18	1	Погорілий В.І.	голова	РДА
ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Локачинський	19.08.2008	19.08.2008	20	2	Александрук О.М.	Голова	РДА
						Усік М.Т.	Голова	РР
2	Іваничівський	19.08.2008	19.08.2008	44	1	Березюк В.Г.	Голова	РДА
3	Володимир-Волинський	20.08.2008	20.08.2008	26	1	Михалець Ю.Б.	Голова	РДА
						Оніщук А.Ю.	Голова	РР
4	Турійський	20.08.2008	20.08.2008	39	2	Мазурик В. В.	Голова	РДА
						Василишин О.В.	Голова	РР
5	Ковельський	21.08.2008	21.08.2008	53	3	Скуба В.М.	Голова	РДА
						Гайдучик М. Г.	Голова	РР

6	Любешівський	26.08.2008	26.08.2008	22	2	Корець В.Т.	Голова	РДА
						Панасюк В. С.	Голова	РР
7	Ратнівський	26.08.2008	26.08.2008	31	2	Харлампович А. С.	Голова	РДА
						Макарук М.М.	Голова	РР
8	Шацький	27.08.2008	27.08.2008	13	1	Сахарук О. П.	голова	РР
ЗАКАПАТСЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Великобerezнянський	8 серпня	8 серпня	23	1	Каламуняк М.М.	Голова	РДА
						п/а	заст. голови	РР
2	Перечинський	8 серпня	8 серпня	30	1	Данча М.Д.	Голова	РДА
						Грицик П.В.	Голова	РР
3	Свалявський	12 серпня	12 серпня	27	1	Колядко О.Л.	Голова	РДА
						Воронич М.І.	Голова	РР
4	Воловецький	14 серпня	14 серпня	26	1	Биркович О.І.	Голова	РДА
						Реблян М.І.	Голова	РР
5	Міжгірський	18 серпня	18 серпня	30	1	Роман І.Ю.	Голова	РДА
						Ярема І.В.	Голова	РР
6	Тячівський	19 серпня	19 серпня	26	1	Кушійка В.В.	Голова	РДА
7	Рахівський	20 серпня	-			-		
8	Берегівський	21 серпня	21 серпня	25	1	Трикур В.В.	Голова	РДА
						Чизмар Б.	Голова	РР
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ								
1	Пологівський	12.08.2008	-	22	1	Журавльов П.І.	Голова	РДА
						Тоцький В.П.	Голова	РР
2	Чернігівський	12.08.2008	-	18	1	Найда О.В.	Голова	РДА
						Шумельний А.М.	заст. Голови	РР
3	Новомиколаївський	13.08.2008	-	29	2	Пеньковський С.В.		РДА
4	Великобілозерський	14.08.2008	-	28	1	Візнюк І.С.	заст. Голови	РДА
						Супрун В.М.	Голова	РР
5	Гуляйпільський	15.08.2008	-	25	2	Кірієнко О.О.	заст. Голови	РДА
						Горпінч П.А.	заст. Голови	РР
6	Куйбишевський	18.08.2008	-	20	1	Савчук Ю.В.	Голова	РДА
						Ковальчук Б.П.	заст. Голови	РР
7	Бердянський	18.08.2008	-	11	1	Кеда С.І.	в.о. голови	РДА
						Васильчик Ж.О.	керівник апарату	РР
8	Приморський	19.08.2008	-	21	2	Самоделов В.В.	заст. Голови	РДА
						Никитченко І.В.	керівник апарату	РР

Додаток 8.
Список відібраних сільських, селищних та міських рад

Назва району	К-ть заяво к	Дата відбору району	Відібрані сільради/міськради	Резервні райони
АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ				
1 Красногвардейский район	10	31.08.2008	Новопокровский, Зерновской, Петровский, Ленинский, Марьяновский	Янтарненский, Восходненский
2 Первомайский район	7	31.08.2008	Гришинский, Кормовской, Первомайский пгт, Островский, Крестьяновский	Правдовский
3 Советский район	8	31.08.2008	Советский п/с, Заветненский, Краснофлотск ий, Ильический, Чапаевский	Дмитровский
4 Кировский район	11	31.08.2008	Льговский, Первомайский, Синицынский, Золотополенский с/с, г. Старый Крым	Журавский, Кировский, Партизанский, Токаревский
5 Сакский район	10	20 августа 2008	Штормовской, Крымский, Геройский, Охотниковский, Суворовский	Ореховский, Сизовский, Виноградовский
6 Джанкойский район	9	20 августа 2008 г.	Масловский, Лобановский, Майский, Новокрымский, Зареченский	Ермаковский, Роскошненский, Светловский с/с, и Вольновский пгт.
7 Раздольненский район	6	20 августа 2008 г.	Новоселовский, Ботанический п/с, Раздольненский, Ручьевский, Кукушкинский	Ковыльновский
8 Красноперекопский район	8	20 августа 2008 г.	Воинский, Ишунский, Ильинский, Орловский, Новопавловский	Совхозненский, Филатовский, Красноармейский
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
Корюківський	14	28.07.08.	Олександрівська Сядринська Прибинська Козилівська Будянська	Наумівська Ховминська
Куликівський	16	28.07.08.	Куликівська В.Муравейська Виблівська Дроздівська Кладьківська	Смолянська Дрімайловська
Борзнянський	24	28.07.08.	Тростянська Носелівська Миколаївська Степанівська Новомлинівська	Красно-сільську; Велико-загорівську

Назва району	К-т заяво к	Дата відбору району	Відібрані сільради/міськради	Резервні райони
Коропський	16	28.07.08.	Коропська Вишеньківська Червоненська Понорнинська Крисківська	Краснопільська Вільненська
Менський	15	28.07.08.	Бірківська Феськівська Киселівська Чапаєвська Лісківська	Ленінівська Осьмаківська
Срібнянський	16	28.07.08.	Срібнянська Дігтярівська Подільська Савинська Калюжинська	Сокиринську Грицівську
Щорський	20	28.07.08.	Петровська Тур*янська В. Щимельська Кучинівська Рогізківська	Староборовицька Староруднянська
Ріпкинський	19	31.07.08.	Ріпкинська Замглайська Малинівська Горностаївська Любечська	Смолигівська Олешнянська

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Надвірнянський	n/a	Тисменичанська Молодківська Фітьківська Краснянська Ланчинська	Фітьківська Переріслянська
Рогатинський	n/a	Рогатинська мр Чесниківська Вишнівська Жовчівська Васючинська	Виспянська Козарівська
Городенківський	n/a	Городенківська мр Далешівська Чортовецька Чернятинська Вікнянська	Виноградська Чортовецька Луківська Сороківська
Галицький	n/a	Галицька міська рада Більшівцівська Бринська Залуквянська Вікторівська	1. Жалиборівська 2. Бовшівська 3. Дубівецька 4. Маріямпільська

Назва району	К-т заяво к	Дата відбору району	Відібрані сільради/міськради	Резервні райони
Коломийський		n/a	Пилипівська Рунгурська Жукотинська Голосківська Отинійська	1. Верхньовержузька 2. Ступківська 3. Молодятинська 4. Ліснослобідська 5. Дебеславцівська
Снятинський		n/a	Стецівська Белелуйська Тулухівська Джурівська Задубрівська	1. Новоселицька 2. Ганьківська 3. Красноставська 4. Троїцька
Рожнятівський		n/a	Грабівська Сливківська Ясенська Нижньострутинська Брошнів-Осадська	1. Вільхівська 2. Цінівська 3. Петранківська
Тлумацький		n/a	Гостівська Кутищенська Олешівська Тлумацька міська рада Обертинська	1. Будзинська 2. Долинська 3. Ісаківська 4. Петрилівська

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

Високопільський	6	19.08.2008	Високопільська Архангельська, Новопетрівська, Малощестерянська, Нововознесенівська	Зарічанська ;
Білозерський	9	20.08.2008	Томинобалківська, Інгулецька, Садівська, Музиківська, Дар'ївська	Посад-Покровська, Правдинська сільські ради;
Великоолександрівський	9	27.08.2008*	Чкалівська, Білокриницька, Малоолександрівська, Старосільська Великоолександрівська	Новокалузька, Трифонівська сільські ради;
Новотроїцький	7	27.08.2008*	Олександрівська, Володимироїлінська, Чкалівська, Новопокрівська, Новомихайлівська	Дивненська сільська, Сиваська
Великолепетиський	7	28.08.2008*	Великолепетиська Демидівська, Князегригорівська, Катеринівська, Рубанівська	Малолепетиська, Миколаївська
Горностаївський	7	28.08.2008*	Каїрська, Заводівська, Костянтинівська, Маринська Горностаївська	Ольгинська, Великоблаговіщенська
Скадовський	9	29.08.2008*	Приморська, Птахівська, Тарасівська, Широківська, Володимирівська	Антонівська, Шевченківська, Новомиколаївська, Красненська

Назва району	К-т заяво к	Дата відбору району	Відібрані сільради/міськради	Резервні райони
Голопристанський	7	29.08.2008*	Добропільська, Бехтерська, Чорноморська, Олексіївська, Геройська	Новозбур'ївська, Таврійська
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
Буський	11	29,07	Заводська, Чанизька, Гумніська, Побужанська, Кутівська	Новосілківська, Милятинська
Жидачавський	12	08,08	Журавнівська, Грусятицька, Гніздичівська, Рудянська, Зарічанська	Новострілищанська, Зарічненська
Перемишлянський	8	08,08	Короснянська, Лагодівська, Подусільнянська, Дусанівська, Романівська	Добрянська, Осталовецька.
Турківський	15	08,08	Вовченська, Верхньояблунська, Завадівська, Лімнянська, Турківська	Розлуцька, Боринська
Старосамбірський	17	08,08	Головецька, Торчиновицька, Хирівська, Добромільська, Грушатицька	Великолінинська, Скелівська
Самбірський	28	08,08	Блажівська, Воле- Баранецька, Гординянська, Корналовицька, Калинівська	Лукавська, Містковицька
Мостиський	13	29,07	Арламівськоволянська, Годинівська, Поповицька, Мишлятицька, Тщенецька	Маломокрянівська, Раденицька
Яворівський	12	29,07	Домажирська, Чернильська, Краковецька, Прилбичівська, Старичівська	Лозинська, Свидницька
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ				
Біловодський	8	09.07.2008	Євсузька, Плугатарська, Новолимарівська, Кононівська, Біловодська	Семикозівська, Новолександрівська, Литвинівська
Старобільський	12	09.07.2008	Калмиківська, Вишнівська, Бутівська, Половинкінська, Шульгинська	Чмирівська, Нижньопокровська, Титарівська, Садківська, Байдівська, Караяшницька, Шпотинська
Станічно- Луганський	7	09.07.2008	Широківська, Красноталівська, Ольховська, Петрівська, Миколаївська	Ст.Луганська, Теплівська
Антрацитівський	8	10.07.2008	Єсаулівська, Кошарська, Бобриківська, Ребриківська, Нижненагольчанська	Маломиколаївська, Краснолуцька, Рафаїлівська
Кремінський	8	10.07.2008	Невська, Єпіфанівська, Новокраснянська, Бараниківська, Варварівська	Новоастраханська, Голубівська, Боровенська

Назва району	К-т заяво к	Дата відбору району	Відібрані сільради/міськради	Резервні райони
Сватівський	10	10.07.2008	Райгородська, Мілуватська, Куземівська, Рудівська, Містківська	Коломичівська, Маньківська, Ковалівська, Оборотнівська, Гончарівська
Білокуракинська	12	11.07.2008	Просторівська, Червоноармійська, Олександропільська, Курячівська, Нещеретівська	Лизинська, Білокуракинська, Бунчуківська, Демянська, Шарівська, Лозно-Олександрівська, Тимошинська
Попаснянський	6	11.07.2008	Калинівська, Малорязанцівська, Мирнодолинська, Вовчарівська, Комишуватська,	Врубівська
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ				
Пирятинський	9	08.08.08.	Малютинська Давидівська Сасинівська Великокручанська Новомартинівська	Каплинцівська Харківецька
Чорнухинський		n/a	Чорнухинська селищна Харсіцька Мокиївська Луговиківська Богодарівська	Гільцівська Кізілівська
Лохвицький	10	08.08.08.	Бодаквянська Луценківська Лучанська Свирідівська Харківецька	Безсалівська Вирішальненська
Семенівський	9	12.08.08.	Степанівська Пузирівська Устимівська Оболонська Заїчинська	Семенівська селищна Горошинська
Оржицький	13	12.08.08.	Яблунівська Денисівська Оржицька селищна Чутівська Куйбишевська	Староіржавецька Савинська
Решетилівський	14	13.08.08.	Решетилівська селищна Демидівська Жовтнева Лиманська Друга Сухорабівська	М'якеньківська Піщанська
Козельщинський	12	13.08.08.	Говтвянська Козельщинська селищна Лутовинівська Новогалещинська селищна Пашківська	Оленівська Пісківська
Котелевський	9	13.08.08.	Більська Деревківська Великорублівська Милорадівська Ковалевська	Малорублівська Микілівська

Назва району	К-т заяво к	Дата відбору району	Відібрані сільради/міськради	Резервні райони
СУМСЬКА ОБЛАСТЬ				
Буринський	8	19.08.2008	Успенська Гвинтівська Хустянська Воскресенська Степанівська	Пісківська Чернечослобідська Жуківська
Краснопільський	16	19.08.2008	Чернеччанська Славгородська Покровська Ряснянська Мезенівська	Хмелівська Сіннівська Самотоївська
Липоводолінський	8	19.08.2008	Байрацька Колядинецька Лучанська Яснопільщанська Липоводолінська селищна	Беївська Семенівська Синівська
Охитирський	11	19.08.2008	Олешнянська Бакирівська Грунська В'язівська Чернечинська	Рибальська Довжицька
Тростянецький	16	19.08.2008	Жигайлівська, Печинська Білківська Кам'янська Буймерська	Мартинівська Криничанська Ніцахська
Середино-Будський	18	19.08.2008	Середино-Будська селищна Зноб-Новгородська селищна Жихівська Очкинська Рожковицька	Голубівська Чернацька Крединівська
Ямпільський	11	19.08.2008	Свеська селищна Воздвиженська Білицька Усоцька Шатрищенська	Княжицька Антонівська Чуйківська
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ				
Теребовлянський		24.07.2008	Зарваницька Буданівська Великоговильківська Хмелівська Заздрівська	1. Різдв'янська 2. Ілавченська 3. Лошнівська
Лановецький		24.07.2008	Бережанська ; Якимівська ; Краснолуцька ; Вишгородська ; Юськовецька	1. Буглівська ; 2. Загірцівська ; 3. Снігурівська ; 4. Верещаківська .
Бережанський		24.07.2008	Біщівська ; Вербівська ; Куropolitницька ; Кусянівська ; Підвисоцька .	1. Посухівська ; 2. Рогачинська ; 3. Потурторська .

Назва району	К-т заяво к	Дата відбору району	Відібрані сільради/міськради	Резервні райони
Монастирський		24.07.2008	Горішньослобідська Коропецька селищна рада Олешівська Вербківська Задарівська	1. Висоцька 2. Ковалівська 3. Монастирська міська рада 4. Швейківська
ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ				
Хмільницький	12	01.08.2008	Голодківська	Маркушівська
		01.08.2008	Жданівська	Рибчинецька
		01.08.2008	Сальницька	
		01.08.2008	Терешпільська	
		01.08.2008	Широкогребельська	
Тростянецький	18	01.08.2008	Будянська	Савинецька
		01.08.2008	Ілляшівська	Тростянчицька
		01.08.2008	Тростянецька	
		01.08.2008	Цибулівська	
		01.08.2008	Ободівська	
Тиврівський	13	01.08.2008	Сутисківська	Шендерівська
		01.08.2008	Строїнецька	Черемошненська
		01.08.2008	Тиврівська	
		01.08.2008	Іванковецька	
		01.08.2008	Рахнополівська	
Теплицький	26	01.08.2008	Кивачівська	Завадівська
		01.08.2008	Пологівська	Маломочульська
		01.08.2008	Соболівська	
		01.08.2008	Степанівська	
		01.08.2008	Теплицька	
Оратівський	28	01.08.2008	Оратівська	Кошланівська
		01.08.2008	Оратівська	Очитківська рада
		01.08.2008	Осичнянська	
		01.08.2008	Скоморошківська	
		01.08.2008	Якимівська	
Мурованокуриловецький район	25	01.08.2008	Обухівська	Мурованокуриловецька
		01.08.2008	Наддністрянська	Снітківська
		01.08.2008	Котюжанівська	
		01.08.2008	Михайловецька	
		01.08.2008	Лучинецька	
Жмеринський район	17	01.08.2008	Браїлівська	Біликівська
		01.08.2008	Демидівська	Мовчанська
		01.08.2008	Жуковецька	
		01.08.2008	Северинівська	
		01.08.2008	Станіславчицька	
Бершадський район	11	01.08.2008	Флоринську	Війтівську
		01.08.2008	Мякохідську	Пятківську
		01.08.2008	Бирлівську	
		01.08.2008	Сумівську	
		01.08.2008	Михайлівську	
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ				
Зарічненський р-н	10		Зарічненська (селищна) Дібрівська Кутинська Неньковицька Серницька	Кухченська Нобельська Кух.Вільська Вичівська

Назва району	К-т заяво к	Дата відбору району	Відібрані сільради/міськради	Резервні райони
Дубровицький	15		Дубровицька (міська) Миляцька Мочулищенська Трипутнянська Удрицька	Жаденьська Осівська Сварицевицька Селецька
Рокитнівський	8		Глиннівська Рокитнівська Блажівська Томашгородська Сновидовицька	Борівська Масевицька Карпилівська
Сарненський	18		Вербчанська Селищанська Тинненська Коростська Клесівська	Тутовицька Люхчанська Любиковицька
Гощанський	8		Курозванівська Бабинська Гощанська (селищна) Бочаницька Воскодавська	Синівська Посягівська
Корецький	9		Сапожинська Межиріцька Корецька (міська) Світанівська Устянська	Іванівська Невірківська
Млинівський	21		Миколаївська Довгошиївська Кораблищенська Хорупанська Підлозцівська	Малодорогостаївська Добрятинська Підгаєцька
Радивилівський	11		Дружбівська Рідківська Добриводська Жовтнева Іващуківська	Ситненська Боратинська

Додаток 9.

Огляд тем тренінгів для працівників ОПВ та координаторів від ОДА

- Соціальна мобілізація та підхід, орієнтований на розвиток територій: світовий досвід
- Система ЄС/ООН в Україні та ПРООН
- Досвід ПРООН у впровадженні підходу, орієнтованого на громаду, в ПРК, ЧПВР та МПВСР.
- Процедура відбору районних /міських/ сільських рад
- Розвиток Організацій Громади
- Планування діяльності громади
- Механізми впровадження проектів громад
- Які організаційно-правові форми організації громади (ОГ) використовуються для місцевого розвитку
- Фінансові та адміністративні процедури ПРООН
- Системи візуального представлення, моніторингу та звітності, що використовуються ЄС/ПРООН
- Ефективна комунікація та управління конфліктами
- Механізм впровадження Проекту, роль і обов'язки обласних підрозділів впровадження
- Брифінг щодо навчальної поїздки на місця впровадження проектів ПРК, ЧПВР та МПВСР
- Поїздки на місця впровадження проектів в рамках ПРК, ЧПВР та МПВСР
- Підготовка робочих планів для ОПВ

Додаток 10. Відгуки учасників тренінгів

Робоча група

Думка учасників

Формування ОГ

Попри те, що різні проекти (ПРООН ПІРК, ЧПВР та МПВСР) використовували різні організаційно-правові форми Організації Громади, в їхню основу було закладено один і той же принцип;
Започаткування діалогу з громадою стало ключовим інструментом для єднання, хоча теми діалогу і відрізнялися в залежності від проекту;
Особисті характеристики керівників ОГ мали важливе значення для результативності застосування підходу, орієнтованого на розвиток територій. В громадах є справжні лідери. Завдання полягає в тому, щоб знайти їх в громаді, адже мобілізатори громад не повинні, і не мають права, визначати лідерів на свій власний розсуд;
Обопільна довіра, прозорість, навчання активістів та участь членів громади у житті громади становили визначальні характеристики успіху;
ОГ повинні реєструватися у відповідності до однієї з організаційно-правових норм, кожна з яких має свої переваги та недоліки. Завдання полягає в тому, щоб підготувати людей та переконати місцевих посадових осіб вибрати форму найбільш прийнятну для конкретної громади;
Регулярне внесення членами ОГ внесків з метою забезпечення фінансової сталості ОГ має вирішальне значення, але проблема полягає в тому, що більшість сільських жителів дуже часто є пенсіонерами/людьми похилого віку або неповнолітні. Обидві групи є малозабезпеченими і мають обмежені фізичні можливості;
Загалом ефективність ОГ для місцевого розвитку не викликає жодних сумнівів.

Планування

Ми бачили як на практиці спрацьовує планування за участю членів громади в усіх тих містах впровадження проектів, які ми відвідали. Ми зрозуміли, що орієнтоване на результат планування є ефективнішим, адже цей принцип передбачає консенсусне визначення пріоритету, та отримання благ для всіх членів громади;
Питання передачі інвентарю та сталості слід вирішувати від самого початку;
Проблему можуть виникнути через відсутність належної інформації, авторитарне ставлення деяких офіційних осіб, політичну заангажованість деяких місцевих керівників, тактичне планування, що здійснюється вузьким колом впливових осіб, та непрофесійний підхід в підготовці документації.

Впровадження проекту

Етап мобілізації ресурсів у всіх проектах ПРООН вражає ефективністю. Ми не маємо жодних сумнівів, щодо його доцільності. Однак скористатися ресурсами з різних джерел в момент особливої потреби може виявитися доволі складно.
На місцевих жителів можна покладатися при впровадженні та утриманні систем, втім лише для простих та малих проектів. Труднощі починаються, коли виникає необхідність у послугах висококваліфікованих професійних фахівців для підготовки проекту та проектної документації. За таких обставин слід передавати виконання такої роботи на підряд.
Інфляція становить суттєву проблему
Загалом важко отримати дозвіл місцевих органів влади на утримання системи за відсутності належної організаційно-правової форми ОГ та необхідної для цього спроможності ОГ.

Розвиток людських ресурсів

- Ми були вражені коли побачили, що всі міста, де впроваджувалися проекти змогли так успішно розбудовувати людські ресурси в умовах українського суспільства за використання стандартної методології тренінгу та різноманітних прийомів та інструментів передачі знань;
- Тренінг слід проводити до, під час та після проведення заходів, незалежно від того, чи йдеться про формування ОГ, планування або впровадження проекту;
- Для забезпечення належного рівня розвитку людських ресурсів слід брати до уваги таке:
 - Тренер повинен бути належно підготовленим
 - Належний рівень розробки модуля
 - Зазвичай слід використовувати тренера практика – з ОГ, місцевих органів влади та штатних працівників Проекту
 - Зовнішніх фахівців-тренерів слід використовувати лише якщо в цьому є необхідність.

Додаток 10-Б.
Відгуки учасників тренінгу

№	Запитання	Міра	К-ть відповідей				
			1	2	3	4	5
1	Наскільки Ви задоволені тренінгом?	No.	0	1	32	14	0
		%	0.00	0.02	0.68	0.30	0.00
2	Наскільки цікавим та корисним був для Вас тренінг?	No.	0	1	7	39	0
		%	0.00	0.02	0.15	0.83	0.00
3	Оцініть тривалість тренінгу	No.	10	26	3	8	0
		%	0.21	0.55	0.06	0.17	0.00
4	Оцініть рівень тренерів	No.	0	0	2	11	34
		%	0.00	0.00	0.04	0.23	0.72
5	Оцініть якість роздаткових матеріалів	No.	0	0	6	24	17
		%	0.00	0.00	0.13	0.51	0.36
6	Оцініть методи проведення тренінгу	No.	0	1	2	18	26
		%	0.00	0.02	0.04	0.38	0.55
7	Наскільки тренінг допоміг Вам поглибити знання з проблематики	No.	0	0	1	15	31
		%	0.00	0.00	0.02	0.32	0.66

Додаток 11.
Список учасників візиту з обміну досвідом «Схід-Захід»

N	Область	ПІБ	Посада
1	Луганська ОДА	Атюшкін Ю.А.	Начальник відділу європейської інтеграції головного управління економіки
2	Донецька ОР	Маштакова О.М.	Спеціаліст відділу методологічної роти та адмін.-територіального устрою
3	Чернігівська ОДА	Данилова Т.	Начальник управління регіонального розвитку
4	Чернігівська ОР	Кравченко С.П.	Головний спеціаліст аналітичного відділу
5	Сумська ОДА	Лисенко О.В.	Головний спеціаліст управління економіки
6	Херсонська ОДА	Самсоненко Л.А.	Начальник управління міжнародних відносин
7	Київська обл	Короткова І.П.	Начальник відділу економіки Ржищівської міської ради
8	Полтавська ОДА	Долженко М.В.	Головний спеціаліст управління міжнародних зв'язків та міжнародної діяльності
9	Миколаївська ОДА	Мураховська Л.П.	Начальник управління підприємницької діяльності та регуляторної політики

Додаток 12.
Інформація про медіа заходи Проекту

	Квартал -1				Квартал - 2				Квартал -3		
	К-іть подій	К-ть учасників	К-ть медіа		К-іть подій	К-ть учасників	К-ть медіа		К-іть подій	К-ть учасників	К-ть медіа
Регіональні семінари	14	1000	100		8	494	40		2	65	6
Прес конференції	0	0	0		6	58	58		10	134	134
Районні семінари (як медіа події)	0	0	0		34	930	49		138	5502	212
Загальна к-ть	14	1000	100		48	1482	147		150	5701	352

Додаток 13-А.

Зведені дані про висвітлення діяльності Проекту у місцевій пресі

N	Регіон / організація	Публікації в 2008 році			Загалом з початку 2008 року
		Квартал-1	Квартал-2	Квартал-3	
1	АРК	-	7	6	13
2	Черкаська	-	-	0	0
3	Чернігівська	-	6	16	22
4	Чернівецька	11	-	0	11
5	Дніпропетровська	-	-	1	1
6	Донецька	2	-	0	2
7	І- Франківська	7	8	14	29
8	Харківська	1	-	0	1
9	Херсонська	-	5	7	12
10	Хмельницька	8	-	9	17
11	Кіровоградська	1	-	12	13
12	Київська	-	12	0	12
13	Луганська	2	8	4	14
14	Львівська	8	-	12	20
15	Миколаївська	1	-	0	1
13	Одеська	6	-	6	12
17	Полтавська	7	-	11	18
18	Рівненська	6	31	37	74
19	Сумська	4	6	3	13
20	Тернопільська	4	-	40	44
21	Вінницька	3	-	0	3
22	Волинська	-	-	3	3
23	Закарпатська	3	2	9	14
24	Запорізька	2	-	8	10
25	Житомирська	4	8	5	17
26	Інші	-	-	0	0
а	ПРООН	-	1	0	1
б	ЄС/ЄК	-	4	0	4
	Загалом	80	98	203	381

Додаток 13-Б.

Види ЗМІ, що використовувалися для поширення інформації

N	ЗМІ	Діяльність у 2008 поквартально			Кумулятивно з 2007 року
		Кв-1	Кв-2	Кв-3	
1	Газети	Немає даних	31	88	119
2	Радіо	Немає даних	9	40	49
3	Телебачення	Немає даних	13	32	45
4	Вебсайти	80	45	43	168
	Всього	80	98	203	381

Додаток 14.

Засоби візуального представлення підтримки ЄС/ПРООН

Засіб	Recipient	Quantity	Status
Набір прапорів ЄС, ООН, України	ОПВ	26	Вироблено, розповсюджено
Набір прапорів ЄС, ООН, України (маленьких)	ОПВ та РДА	1) 30 sets 2) 120 sets	Вироблено, розповсюджено
Флагштоки для прапорів	ОПВ	25	Виготовляються (на місцевому рівні)
Таблички для офісів	ОПВ, КУП	26	Вироблено, розповсюджено
Банери (горизонтальні)	ОПВ	26	Вироблено, розповсюджено
Банери (вертикальні)	ОПВ	26	Вироблено, розповсюджено
Інформаційні стенди	РМУ, ОПВ	16*	Виготовлено, розповсюджуються
Інформаційні дошки	ОПВ, КУП	2x26 = 52	Мають бути виготовлені на місцевому рівні
Постери	ОПВ, КУП	500	Вироблено, розповсюджено
CD з документами вступної конференції проекту	ОПВ, КУП	500	Вироблено, розповсюджено
DVD з фільмом «На крок попереду: як українські громади допомагають самі собі»	ОПВ, КУП	100	Вироблено, розповсюджено
Бланки листів	ОПВ, КУП	10,000	Вироблено, розповсюджено
Бланки інформаційних бюлетенів	ОПВ, КУП	20,000	Виробляються
Блокноти, папки, ручки (додатково до замовлених для початкової фази Проекту)	ОПВ, КУП	10.000	Виробляються

Додаток 15.

Список співробітників центрального офісу Проекту

№	Посада
1	Міжнародний менеджер Проекту
2	Фінансовий / адміністративний менеджер
3	Спеціаліст з розвитку громад (2)
4	Спеціаліст з моніторингу та інформування
5	Інженер (2)
6	Фінансовий / адмін. асистент (2)
7	Асистент Проекту
8	ІТ Спеціаліст
9	Водій

Додаток 16.

Стан організації та облаштування обласних підрозділів впровадження

№	Область	К-ть співробітників	Адреса офісу для ОПВ/РР	Водії	Меблі	Офісне обладнання	Тел.	Інтернет
1	АРК	2	Вул. Плотинна, 1 4 поверх, Сімферополь	+	+	+	+	+
2	Черкаська	2	-	-	-	-	-	-
3	Чернігівська	2	Проспект Миру, 14, офіс 102, Чернігів 14000	+	+	+	+	+
4	Чернівецька	2	Вул. Ломоносова 2 офіс 2, Чернівці 58000	+	+	+	+	+
5	Дніпропетровська	2	-	+	-	-	-	-
6	Донецька	1	-	-	-	-	-	-
7	Івано-Франківська	2	-	+	+	+	-	-
8	Харківська	2	-	-	-	-	-	-
9	Херсонська	2	-	+	-	+	-	-
10	Хмельницька	2	-	+	+	+	+	+
11	Кіровоградська	2	Вул. Преображенська 2 офіс 1, 6 поверх, Кіровоград 25006	+	-	+	+	+
12	Київська	2	Вул. Грушевського 28\2 офіс 30, Київ 01021	+	+	+	+	+
13	Луганська	2	Вул. Героїв ВВВ, 3-А офіс 112, Луганськ 91000	+	+	+	+	+
14	Львівська	2	Вул. Тиктора 4 Львів 79000.	+	-	+	-	+
15	Миколаївська	2	-	+	-	-	-	-
13	Одеська	2	-	+	-	+	-	-
17	Полтавська	2	Вул. Жовтнева 45 офіс 104, Полтава 36001	+	+	+	-	-
18	Рівненська	2	Вул. Словацького 1 офіс 127, Рівне 33000,	+	+	+	+	+
19	Сумська	1	Майдан Незалежності 2, Суми	+	+	+	-	-
20	Тернопільська	2	Вул. Грушевського 8 офіс 839, Тернопіль 46021	+	+	+	+	+
21	Вінницька	2	Вул. Соборна 72 офіс 312-313, Вінниця 21050	+	+	+	+	+
22	Волинська	-	Київський майдан 9, оф.832, Луцьк 43027	+	-	+	+	-
23	Закарпатська	2	-	+	-	+	-	-
24	Запорізька	1	Перемоги 129-А, офіс 102, Запоріжжя	+	+	+	+	+
25	Житомирська	2	Пл.Корольова 1, офіс 49, Житомир (тимчасове)	+	+	+	-	+

Додаток 17.
Дані щодо мобілізації ресурсів районного рівня

Область	№	Назва району	Сума, яку зобов'язався виділити район на впровадження проектів громад, грн.
Чернігівська	1	Корюківський	250000
	2	Куликівський	237500
Івано-Франківська	1	Галицький	250000
	2	Рогатинський	200000
	3	Рожнятівський	250000
Луганська	1	Станично-Луганський	250000
	2	Сватівський	250000
	3	Кремінський	250000
	4	Антрацитівський	250000
	5	Блокуракинський	250000
	6	Старобільський	250000
	7	Біловодський	250000
	8	Попаснянський	250000
Рівненська	1	Зарічненський	250000
	2	Дубровицький	250000
	3	Рокитнівський	250000
	4	Сарненський	250000
	5	Корецький	200000
	6	Гощанський	300000
	7	Млинівський	443000
	8	Радивилівський	628900
Сумська	1	Середино-Будський	250000
	2	Ямпільський	400000
	3	Буринський	250000
	4	Липоводолинський	250000
	5	Тростянецький	250000
	6	Охтирський	250000
	7	Великописарівський	250000
	8	Краснопільський	250000
Житомирська	1	Андрушівський	250000
	2	Коростишівський	250000
	3	Черняхівський	250000
	4	Червоноармійський	250000
	5	Чунівський	250000
	6	Лбарський	175000
	7	Олевський	250000
	8	Лугинський	250000
ЗАГАЛЬНА			9834400

Додаток 18.
Рекомендації моніторингової місії Представництва ЄС

SN	Рекомендації оціночної місії	Вчинені або заплановані дії
1	Логіко-схематичний опис Проекту не повною мірою узгоджується з Проектним документом. Слід чітко сформулювати логічно-схематичний опис проекту СВА, де чітко визначити результати проекту, зазначені у контракті кількісні показники та мету, а також об'єктивно доведені показники та припущення.	Логічну основу буде переглянуто до червня місяця 2008 року з урахуванням, наданих рекомендацій
2	Внутрішній моніторинг Проекту, має здійснюватися так, щоб можна було також відстежувати широкий вплив	Запропоновану систему моніторингу буде фіналізовано з урахування наданих рекомендацій
3	Попри те, що ПРООН було визначено різноманітні зовнішні ризики, управління ризиками не відображено в посібнику Проекту СВА	До посібнику Проекту СВА буде додано розділ „Ризики”
4	З початку впровадження тобто з 04/09/07, і до сьогоднішнього дня ПРООН не було запропоновано жодних суттєвих адаптаційних змін /модифікацій стосовно дизайну Проекту	Один раз було здійснено перегляд діяльності /бюджету Проекту на 2008 рік. Менеджера Проекту СВА від ЄС було поінформовано про затримку /наверстання запланованої діяльності.
5	Заплановані під-проекти повинні бути завершені на певні дати (остаточні терміни) в 2010. Інакше, проект СВА-стикнеться з необхідністю продовжити період впровадження проекту, і можливо, збільшення суми бюджету з огляду на потреби управління та допоміжних послуг. Слід визначити остаточні терміни для започаткування та завершення під-проектів в громадах.	Було визначено такі остаточні терміни:
		Вересень 2009 – завершення розробки проектів в громадах (жоден додатковий проект не буде впроваджено після цього терміну)
		Грудень 2009 - завершення схвалення проектів в громадах (жоден додатковий проект не буде впроваджено після цього терміну)
		Грудень 2010 - завершення впровадження проектів в громадах (остаточна дата завершення впровадження всіх проектів)
		Лютий 2011 - передача завершених проектів громади
6	Станом на сьогоднішній день, із затримкою в кілька місяців було досягнуто лише кількох віх/ кількісних результатів. В подальшому також можуть виникнути затримки обумовлені зовнішніми ризиками поза межами контролю ПРООН.	Докладаються зусилля зменшити відставання та вчасно виконати заплановані показники (віхи).
7	Існує ризик того, що деякі громади вважатимуть запропоновану базована на конкуренції під-проектів багаторівневу систему відбору пілотних районів, організацій громад та їхніх ініціатив надто складною та тривалою, і тому будуть утримуватися від подальших дій.	Група фахівців Проекту СВА планує мінімізувати тривалість процесу, (і таким чином ризик втратити зацікавленість громад завдяки одночасному проведенню кількох заходів (наприклад, семінарів про СВА, остаточного терміну подання заявок, підписання угод про партнерство тощо), щоб в такий спосіб досягти запланований результат у найкоротший проміжок часу.
8	Належне інформування ПРООНом Делегації ЄС про хід впровадження Проекту та важливі рішення /здійснені кроки	Рекомендація уже впроваджується, надаються звіти періодичні, та ad hoc звіти, проводяться зустрічі і т.д. з метою забезпечення належної взаємодії Менеджера СВА- та ЄС -DO.
9	Необхідно запровадити комплексний моніторинг діяльності, в тому числі систему управління інформацією в он-лайн режимі.	Уже розроблено комплексну систему моніторингу, яка на разі перебуває в процесі встановлення.
10	Зусилля слід зосередити на інституціоналізації механізму прийняття рішень за участі членів громади та успішного впровадження ініціатив громади.	Працівники Проекту, які працюють безпосередньо в містах впровадження Проекту, проходять навчання, з належною увагою до запропонованої рекомендації. Це питання буде також представлено у посібнику Проекту СВА.

Додаток 19.
Рекомендації оглядових засідань Проекту та подальші дії

SN	Рекомендації оціночної місії	Вчинені або заплановані дії
1	Має бути завершено реєстрацію Проекту	Завершено
2	Засідання координаційної ради Проекту має бути проведено в кінці вересня - на початку жовтня	У процесі
3	Потрібно вивчити можливості надання додаткової підтримки регіонам, що постраждали від повеней, що сприяла б відновленню у довгостроковій перспективі	Інформація збирається, пропозиція буде підготовлена
4	Потрібно докласти зусиль для пошуку додаткових ресурсів для Проекту	Було підготовлено пропозицію для чеського фонду. Розглядаються пропозиції для інших донорів
5	Потрібно розробити стратегію розвитку людських ресурсів для залучення та збереження компетентних співробітників	Стратегію розроблено та подано на розгляд
6	Потрібно підготувати пропозицію по збільшенню рівня оплати праці з огляду на інфляцію та ситуацію на ринку праці	Пропозицію буде враховано при підготовці бюджету
7	Виготовлення засобів візуальної підтримки ЄС/ПРООН має бути продовжено (з залученням коштів інших статей бюджету), аби забезпечити мінімальну потребу	Виконано
8	Веб портал проекту має бути завершено якомога швидше	Завдання більшою мірою завершено
9	З метою підвищення прозорості, список відібраних районів мають публікуватись на сайті	Виконано
10	Для задоволення зростаючої потреби у додаткових людських ресурсах до КУП буде долучено асистента з моніторингу. Відповідно до потреби на місцях, кількість фінансових асистентів буде зменшено з 6 до 5.	Розпочато виконання, завдання буде завершено у наступному році з виділенням фінансування